

**Strategia informatyzacji
Rzeczypospolitej Polskiej – ePolska**

MINISTERSTWO NAUKI I
INFORMATYZACJI

maj 2003 r.

WPROWADZENIE	4
Kontekst	5
Wizja informatyzacji Polski	9
Cele i priorytety informatyzacji Polski	15
ZAPEWNIENIE WSZYSTKIM OBYWATELOM I FIRMOM TANIEGO, SZYBKIEGO I BEZPIECZNEGO DOSTĘPU DO INTERNETU	15
TWORZENIE SZEROKIEJ I WARTOŚCIOWEJ OFERTY TREŚCI I USŁUG DOSTĘPNYCH W INTERNECIE	16
POWSZECHNA UMIEJĘTNOŚĆ POSŁUGIWANIA SIĘ TELEINFORMATYKĄ	20
Metodologia wyboru priorytetów	21
omówienie działań w ramach projektów PRIORYTETOWYCH z uwzględnieniem kompetencji resortów	26
A1 Internet szerokopasmowy dla szkół	27
A2 Infrastruktura dostępu	27
A3 Infrastruktura teleinformatyczna dla nauki	28
A4 Bezpieczeństwo w sieci	28
A5 Centralne bazy danych administracji	29
B1 Wrota Polski	29
B2 Wrota Polski do Europy	31
B3 Polskie treści w Internecie	31
B4 Nauczanie na odległość	32
B5 Usługi medyczne na odległość	32
B6 Handel elektroniczny	33
C1 Powszechna umiejętność posługiwania się komputerem	34
C2 Zapobieganie wykluczeniu społecznemu	34
C3 Zwiększenie informatycznego przygotowania zawodowego	35
Inne działania resortowe	36
załącznik a: opis projektów priorytetowych	37
A1 Internet szerokopasmowy dla szkół	37
A2 Infrastruktura dostępu	37
A3 Infrastruktura dla nauki	38
A4 Bezpieczeństwo w sieci	38
A5 Centralne bazy danych administracji	38
B1 Wrota Polski	39
B2 Wrota Polski do Europy	40
B3 Polskie treści w Internecie	40
B4 Nauczanie na odległość	40
B5 Usługi medyczne na odległość	41

B6 Handel elektroniczny _____	41
C1 Powszechna umiejętność posługiwania się komputerem _____	42
C2 Zapobieganie wykluczeniu społecznemu _____	42
C3 Zwiększenie informatycznego przygotowania zawodowego _____	42
załącznik b: przegląd obecnych inicjatyw związanych z informatyzacją _____	43
Inicjatywy dotyczące udostępniania treści i usług na stronach internetowych _____	43
Inicjatywy dotyczące tworzenia baz danych _____	46
Inicjatywy dotyczące rozwoju wewnętrznej infrastruktury administracji publicznej _____	48
Inicjatywy dotyczące rozwoju infrastruktury dostępu dla społeczeństwa _____	50
Pozostałe inicjatywy związane z rozwojem społeczeństwa informacyjnego _____	50
załącznik c: możliwe źródła finansowania _____	51
Narodowy Plan Rozwoju 2004-2006 _____	51
Budżet państwa i budżety jednostek samorządu terytorialnego _____	52
Partnerstwo publiczno – prywatne _____	53
Oszczędności budżetowe _____	53

WPROWADZENIE

Możliwości techniczne oferowane przez rozwijające się technologie informacyjne - telekomunikację i informatykę, a także cywilizacyjne aspiracje Polski urzeczywistniane w procesie integracji europejskiej, stawiają przed rządem wyzwanie przeprowadzenia przemyślanej i skoordynowanej informatyzacji kraju obejmującej krytyczne dla jego rozwoju obszary aktywności gospodarczej i społecznej.

Strategia informatyzacji jest wytyczeniem właściwego kierunku rozwoju informatyzacji, zgodnym z planami Unii Europejskiej. Do dokumentu będą tworzone szczegółowe plany działania, zawierające szereg konkretnych i kompleksowych rozwiązań.

Stopień informatyzacji jest jednym z mierników rozwoju krajów i społeczeństw. Skuteczna informatyzacja jest w stanie zmniejszyć dystans pomiędzy Polską a krajami Unii Europejskiej.

Strategia informatyzacji jest wyborem obszarów, dla których - w istniejących warunkach społecznych, gospodarczych i politycznych – istnieją przesłanki dla przeprowadzenia skutecznych projektów;

Są to obszary:

- powszechności dostępu do treści i usług udostępnianych elektronicznie,
- tworzenia wartościowej oferty treści i usług,
- zapewnienia warunków ich efektywnego wykorzystania.

W wymienionych trzech obszarach określono projekty priorytetowe (12 projektów) a pośród nich wskazano, wymienione poniżej, projekty o największym, krytycznym dla informatyzacji Polski znaczeniu w ciągu najbliższych 5 lat:

- ▲ **szerokopasmowy dostęp do Internetu w każdej szkole,**
- ▲ **„Wrota Polski” (zintegrowana platforma usług administracji publicznej dla społeczeństwa informacyjnego),**
- ▲ **promocja Polski w Internecie,**
- ▲ **powszechna edukacja informatyczna.**

Dla wszystkich projektów określono kluczowe miary efektywności i pożądane docelowe wartości miar. Stworzono ramowe plany działań, ze wskazaniem odpowiedzialnych resortów.

KONTEKST

Rozwój telekomunikacji i informatyki (zwanymi dalej łącznie teleinformatyką) przyrównywany jest¹ do fundamentalnych rewolucji cywilizacyjnych: agrarnej i przemysłowej, decydujących o obliczu świata. Dokładne zwymiarowanie wpływu nowych technologii informacyjnych na życie społeczne i gospodarcze, a w szczególności na wzrost gospodarczy, nie jest dzisiaj możliwe. Jest jednak oczywiste, że wpływ ten jest decydujący dla pozycji kraju na globalnym rynku produktów i usług – w tym usług opartych na wiedzy.

Wpływ teleinformatyki na życie społeczeństw opiera się na poniższych zjawiskach:

- *Multimedialna komunikacja pomiędzy dowolnymi punktami na Ziemi – oznacza skrócenie dystansu, m.in. pomiędzy dostawcą usługi a odbiorcą*
- *Dostęp do każdej informacji jaka została zapisana – daje możliwość powszechnego uczestniczenia w korzystaniu z informacji oraz zwiększenie efektywności w dostępie do informacji (np. potrzebnych do pracy lub działalności gospodarczej)*
- *Przetwarzanie informacji, tzn. produkowanie nowej informacji, o dodatkowej wartości w stosunku do informacji pierwotnej; - wprowadza nową jakość we wspomaganiu procesu podejmowania decyzji*
- *Wyeliminowanie potrzeby pracy ludzkiej w czynnościach niewymagających inteligentnego lub twórczego zaangażowania – zwiększa efektywność pracy*
- *Możliwość nadzorowania dowolnie skomplikowanego procesu, np. ruchu samochodowego, migracji ludności – oznacza lepszą koordynację, ograniczenie zjawisk niepożądanych (np. porzucania materiałów niebezpiecznych, kradzieży samochodów) i ograniczenie kosztów działalności (np. zwiększenie przepustowości dróg)*

¹ Np. A. Toffler, *Trzecia fala*.

Zastosowanie teleinformatyki w konkretnych sytuacjach społecznych i gospodarczych może pozwolić na osiągnięcie znacznych korzyści:

- Ilościowe, do których należą:
 - ▲ Obniżenie kosztów działalności gospodarczej
 - ▲ Oszczędności dla państwa (społeczeństwa), wynikające z lepszej kontroli i racjonalizacji procesów
- Jakościowe, tj.:
 - ▲ Zadowolenia obywateli z lepszego dostępu do tradycyjnych usług
 - ▲ Możliwości świadczenia i korzystania z nowych usług
 - ▲ Możliwości zdobywania wiedzy i podnoszenia kwalifikacji – rozwoju osobowego, niezależnie od pochodzenia społecznego i geograficznego
 - ▲ Udziału w życiu społecznym i politycznym, eliminowanie podziału społecznego, a nawet renesans demokracji bezpośredniej

Rządy wielu państw, dostrzegając ten potencjał, zdały sobie również sprawę, że jego pełne wykorzystanie nie będzie mogło nastąpić bez istotnych zmian w otoczeniu prawnym, przedefiniowania roli państwa w zakresie rozbudowy infrastruktury telekomunikacyjnej² oraz bez włączenia administracji publicznej do wykorzystywania nowych możliwości technicznych. Zaowocowało to rozpoczęciem działań określanych mianem *informatyzacji*, których misją jest stworzenie warunków do zaistnienia *społeczeństwa informacyjnego*.

W społeczeństwie informacyjnym (1) znacząca część dochodu narodowego pochodzi ze sprzedaży usług uzyskiwania, przetwarzania, gromadzenia i udostępniania informacji lub komunikacji elektronicznej, (2) „tradycyjne” gałęzie przemysłu zawdzięczają swoją przewagę konkurencyjną nad innymi krajami efektywnym mechanizmom uzyskiwania, przetwarzania lub gromadzenia informacji oraz komunikacji oraz (3) teleinformatyka zwiększa komfort obywateli, świadcząc im szereg usług w sposób efektywniejszy, czy wręcz świadcząc nowe usługi.

² Najbardziej znaczącą zmianą pod tym względem jest, rozpoczęta w latach 70. w Stanach Zjednoczonych i 80. w Europie, liberalizacja telekomunikacji, polegająca na likwidacji monopolu (za wyjątkiem Stanów Zjednoczonych – państwowych) i wprowadzeniu nowej koncepcji regulacji rynku.

Unia Europejska realizuje informatyzację w ramach inicjatywy eEurope, zdefiniowanej przez dwa *Plany działań*: 2002 i 2005. Pierwszy z nich wyróżnił jedenaście zadań służących realizacji trzech celów. Natomiast drugi, uznając, że część zadań, np. związanych z dostępem do Internetu została zrealizowana, wskazał priorytety dalszych działań. Centralnym pojęciem *Planu działania 2005* stała się *usługa*. W ten sposób w centrum uwagi znalazł się użytkownik. Wcześniej zbyt dużo uwagi przywiązywano do samej techniki, zapominając, że istnieje ona nie dla samej siebie, lecz aby służyć zaspokajaniu potrzeb.

„Jeszcze w listopadzie 1999 r. Komisja Europejska przedstawiła inicjatywę eEurope, właśnie w celu zorganizowania przejścia do społeczeństwa informacyjnego, zarówno w przypadku członków Unii jak i krajów kandydujących z Europy Środkowej i Wschodniej. Celem eEurope jest zapewnienie, że każdy obywatel Unii Europejskiej, każda szkoła, każda firma, każdy urząd ma dostęp do nowych technik teleinformatycznych i w pełni je wykorzystuje. Oznacza to, między innymi, stosowanie Internetu w codziennych zajęciach, usługach i produktach, takich jak edukacja, usługi administracji publicznej, zdrowie, kultura i rozrywka.

Tak więc w eEurope nie chodzi wyłącznie o zwiększenie konkurencyjności europejskiego przemysłu: chodzi także o to, aby wszyscy europejscy obywatele, szczególnie ci o specjalnych potrzebach, mieli dostęp do nowoczesnych technik komunikacji w celu polepszania jakości życia. Muszą oni mieć bezpośredni, interaktywny, elektroniczny dostęp do wiedzy, edukacji, szkolenia, administracji publicznej, usług medycznych, kultury i rozrywki, usług finansowych i wielu innych. We współczesnym społeczeństwie dostęp do Internetu stał się fundamentalnym prawem obywatelskim i obowiązkiem odpowiedzialnych rządów jest jego zapewnienie.³”

Z powodu aspiracji europejskich i oczekiwanego przystąpienia do Unii Europejskiej informatyzacja Polski powinna odwoływać się do metod i doświadczeń krajów Unii. W szczególności, powinna odwoływać się do celów i działań zawartych w *Planie działania 2002*, uwzględniając jednocześnie priorytety przyjęte przez *Plan działania 2005* (czyli koncentrować się na dostarczaniu wartości dla użytkownika), a poza tym brać pod uwagę polską

³ *Towards a knowledge-based Europe. The European Union and the information society*, Komisja Europejska 2002.

specyfikę - przede wszystkim opóźnienie rozwoju infrastruktury dostępu do Internetu.

WIZJA INFORMATYZACJI POLSKI

Biorąc pod uwagę obecny stan informatyzacji, w perspektywie najbliższych pięciu lat nadrzędnym wyzwaniem dla Polski jest:

zmniejszenie luki pomiędzy Polską a średnią dla państw Unii Europejskiej w zakresie

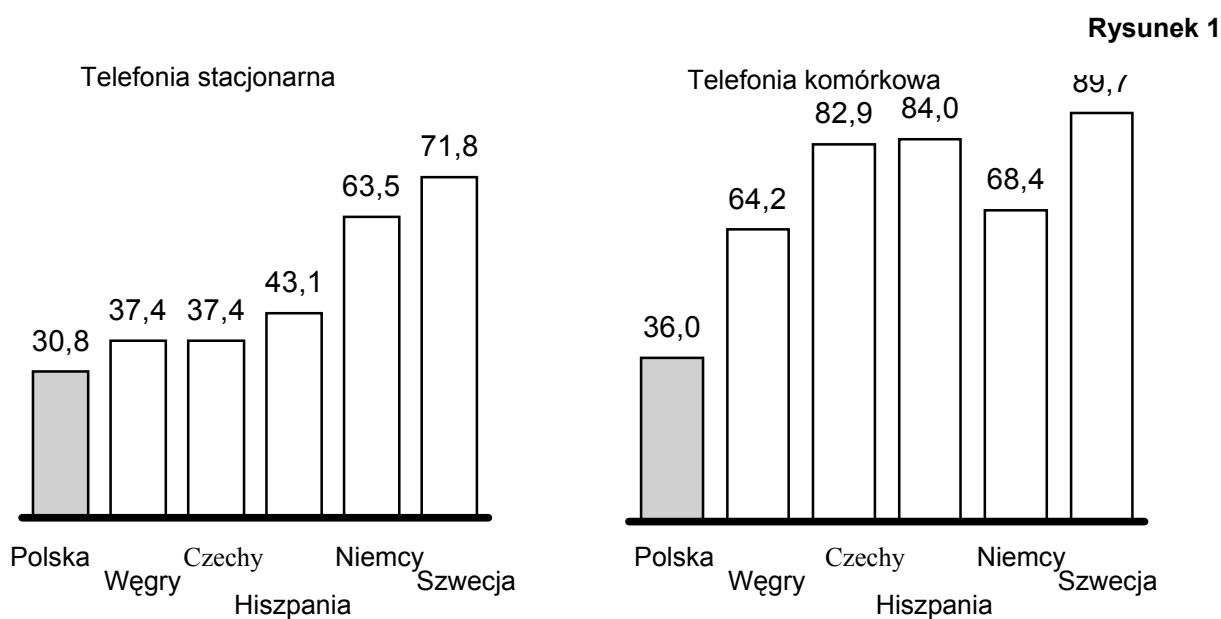
- A. TWORZENIA WARTOŚCIOWEJ OFERTY TREŚCI I USŁUG,
- B. ZDOLNOŚCI ICH WYKORZYSTANIA,
- C. POWSZECHNOŚCI DOSTĘPU DO TREŚCI I USŁUG UDOSTĘPNIANYCH ELEKTRONICZNIE

LUKA

Istnienie **luki** pomiędzy Polską a państwami Unii Europejskiej jest faktem. Świadczą o tym porównania następujących wskaźników:

- Penetracji telefonii i komputerów – rys. 1 i 2
- Poziomu elektronicznego świadczenia usług publicznych – rys. 3
- Wykorzystania Internetu do zakupów i zdobywania informacji – rys. 4

PENETRACJA TELEFONII STACJONARNEJ I KOMÓRKOWEJ W WYBRANYCH KRAJACH EUROPEJSKICH Procent populacji 2002

Źródło: ITU, EMC

PENETRACJA KOMPUTERÓW W WYBRANYCH KRAJACH EUROPEJSKICH
 Jako procent populacji, 2002

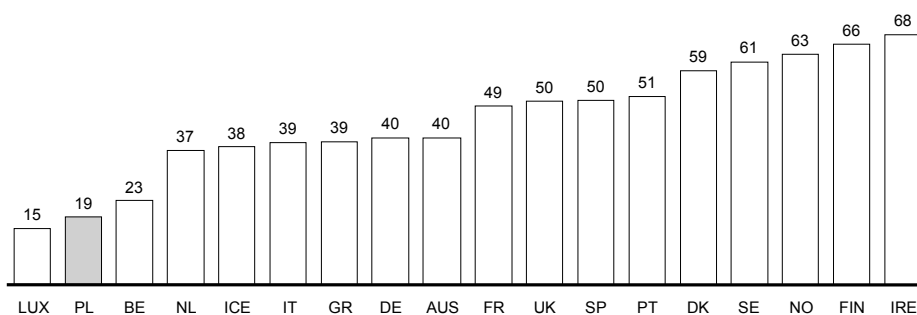
Rysunek 2

Źródło: ITU

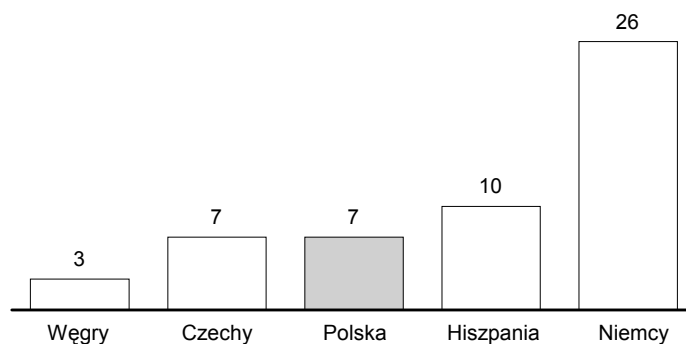
POZIOM ELEKTRONICZNEGO ŚWIADCZENIA USŁUG PUBLICZNYCH W POLSCE I KRAJACH UNII EUROPEJSKIEJ
 W procentach, 2002

Rysunek 3

KUPUJĄCY PRZEZ INTERNET

Procent użytkowników Internetu, 2002

Źródło: Tylor Nelson Sofres

Rysunek 4

DOSTĘP

Ze względu na ciągły rozwój państw UE bierność Polski może oznaczać poszerzanie się luki. **Nasze aspiracje cywilizacyjne i europejskie** oznaczają konieczność podjęcia zdecydowanych działań w celu **zmniejszenia dystansu**, jaki dzieli nas przede wszystkim od najmniej zaawansowanych krajów Unii. Następnie powinniśmy dążyć do osiągnięcia **średniego poziomu europejskiego**, a w niektórych dziedzinach aspirować do **dołączenia do europejskiej i światowej czołówki**.

Powszechny **dostęp** oznacza, że przeważająca większość obywateli i firm posiada możliwości techniczne korzystania z oferowanych treści i usług. W praktyce oznacza to powszechny dostęp do Internetu, a mówiąc dokładniej **powszechny, bezpieczny i szybki dostęp do Internetu**. Należy dążyć do sytuacji, w której dostęp do Internetu w gospodarstwie domowym będzie tak oczywisty jak obecność telewizora lub lodówki. Biorąc pod uwagę ograniczenia związane z poziomem dochodów **w Polsce, priorytetem działań** w pierwszym okresie, powinno być ułatwienie korzystania z Internetu **we wszystkich szkołach oraz publicznych punktach dostępu**, zarówno prowadzonych przez jednostki administracji jak i komercyjnych. W stosunkowo krótkim okresie czasu dostęp do Internetu powinna mieć też przeważająca liczba firm.

Warunkiem powszechności jest przede wszystkim fizyczna instalacja łącza, dokonana w akceptowalnym czasie od zgłoszenia zamówienia. W najbardziej elementarnej postaci oznacza to sprawną instalację telefonu. Szybki dostęp może być świadczony z wykorzystaniem tej samej linii telefonicznej, pod warunkiem że operator telekomunikacyjny zainwestuje po stronie centrali „podzieli się” linią telefoniczną z innym, zainteresowanym operatorem.

Drugim aspektem powszechności jest cena, która nie stanowi zapory dla większości użytkowników, stanowiąc o możliwości wykorzystywania w celach, do których został stworzony. W przypadku usług świadczonych elektronicznie, kryterium to można łatwo uściślić, ustalając, że tani dostęp do Internetu to taki, który pozwala uzyskać usługę za porównywalny lub niższy koszt, jak w przypadku metody tradycyjnej. Innymi słowy użytkownikowi będzie się opłacało np. przekazywać przez Internet zeznania podatkowe w imieniu pracowników, bo będzie to tańsze od wyjazdu pracownika do urzędu skarbowego lub przesłania listu poleconego.

Oprócz łącza, dostęp do Internetu wymaga też posiadania - lub możliwości użytkownika urządzenia końcowego(najczęściej komputera). Tak więc

powszechny dostęp to obecność komputera w każdym domu, tak jak telewizora albo lodówki.

Zanim do tego dojdzie, Internet musi być dostępny w każdej szkole, także po lekcjach. Punkty dostępu powinny prowadzić też urzędy, przynajmniej do załatwiania w ten sposób spraw. Należy dążyć do stanu, w którym komercyjny dostęp do Internetu w kawiarenkach internetowych, na dworcach, pocztach i w centrach handlowych będzie atrakcyjny cenowo dla możliwie szerokiej grupy konsumentów.

TREŚĆ

Wymóg istnienia **treści** oznacza, że w Internecie znajduje się oferta, która może mieć wartość dla potencjalnego użytkownika, począwszy od prostych informacji, a skończywszy na usługach, w których ma miejsce interakcja usługobiorcy i instytucji świadczącej usługę.

Najważniejsze usługi, uznane za priorytetowe przez Unię Europejską, to:

- usługi publiczne** realizowane drogą elektroniczną (ang. *e-government*),
- usługi medyczne** świadczone na odległość (*e-health*) oraz
- nauczanie na odległość** (*e-learning*), a także
- handel elektroniczny** (*e-commerce*).

W Polsce największy priorytet należy nadać usługom publicznym, a także twórczości dla celów publikacji w Internecie. Istniejące doświadczenia w tym zakresie np. przekazywanie dokumentów do ZUS i urzędów celnych oraz godne uwagi inicjatywy lokalne jak Wrota Małopolski - stanowią dobrą postawę dla rozwoju tej dziedziny.

Wśród usług publicznych na szczególne wyróżnienie zasługuje **obsługa zamówień publicznych**. Przykłady administracji w innych krajach⁴ oraz firm, które dokonały konsolidacji, uszczelniły kanały zakupów oraz zwiększyły automatyzm decyzji eliminując korupcjogenną uznaniowość (co w praktyce wymaga właśnie informatyzacji), wskazują na bardzo duży potencjał możliwych oszczędności budżetowych. Promowanie takiego sposobu dokonywania zamówień publicznych przyspieszy upowszechnienie podobnego sposobu działania wśród firm komercyjnych, co wspiera realizację celu nadrzędnego jakim jest zmniejszenie dystansu technologicznego i strukturalnego Polski w stosunku do państw Unii Europejskiej.

⁴ Np. centralna administracja publiczna Włoch była w stanie obniżyć wartość zakupów publicznych w latach 2000 – 2002 o 30%, w tym między innymi koszt połączeń przez telefony komórkowe o 75%, koszt usług kserograficznych o 30%, koszt sprzętu komputerowego o 25%, drukarek o 35%.

Inną specyficzną usługą publiczną, która nabiera szczególnego znaczenia po szczycie w Kopenhadze, jest **wspomaganie pozyskiwania funduszy Unii Europejskiej**⁵.

W momencie wejścia w życie ustawy o podpisie elektronicznym zaistniały podstawy prawne do stosowania na szerszą skalę komunikacji elektronicznej w załatwianiu spraw urzędowych i działalności gospodarczej. Stosowanie i promowanie tej formy komunikacji w przypadku relacji obywatel-urząd powinno przełożyć się na wzrost zainteresowania nią w innych relacjach m.in. klient-firma.

Istotne jest także wsparcie dla usług i treści internetowych najbardziej pożądanym przez osoby podejmujące i prowadzące, lecz również likwidujące prowadzoną działalność gospodarczą.

Potencjalny popyt na **usługi medyczne i nauczanie na odległość** jest wysoki i wynika chociażby z dysproporcji związanych bardzo mocno z miejscem zamieszkania. Wdrożenie tych usług na większą skalę może być trudniejsze od wdrożenia podstawowych usług publicznych. Wynika stąd ich umieszczenie w drugiej kolejności.

Sposobem na uzyskanie już dzisiaj wymiernych korzyści jest **publikowanie i ewentualne adaptowanie treści** istniejących w zasobach informacyjnych państwa. Należą do nich wszelkie informacje, których przetłumaczenie i umieszczenie w Internecie może przyczynić się do **promocji Polski**, zarówno wśród potencjalnych inwestorów, jak i turystów.

Treści dostępne w Internecie mogą stanowić zarówno proste informacje, np. turystyczne lub dotyczące cen, a także wykonaną automatycznie w odpowiedzi na zadane pytanie usługę, np. wybór optymalnej lokalizacji zakładu przemysłowego, pod względem kosztów przyłączeń mediów i odległości od drogi.

Przykłady usług publicznych to składanie dokumentów podatkowych (wypełnianie i przesyłanie druków PIT, wniosków o dowód osobisty, paszport, prawo jazdy czy koncesję) albo udział w przetargu, który dzięki automatyzacji, przejrzystości oraz prowadzeniu rejestru wiarygodności przedsiębiorstw jest znacznie mniej czasochłonny i podatny na nieprawidłowości niż proces „papierowy”.

Usługi medyczne świadczone na odległość w najprostszej postaci oznaczają możliwość elektronicznego przekazywania dokumentacji pacjenta (np. wyniki badań rentgenowskich). W wersji zaawansowanej może to być konsultacja medyczna, przeprowadzona przy pomocy wideokonferencji.

⁵ Chodzi o edukację oraz techniczną pomoc w wypełnianiu wniosków.

ZDOLNOŚĆ

Trzecim warunkiem skonsumowania korzyści jest **zdolność** wykorzystania dostępnej oferty, która wymaga zarówno odpowiednich umiejętności posługiwania się komputerem – piśmienności informatycznej – jak i przełamania bariery psychicznej- zaakceptowania Internetu jako wygodnego i bezpiecznego narzędzia, ułatwiającego życie.

Priorytetem dla Polski powinno być osiągnięcie stanu, w którym każdy absolwent szkoły średniej potrafi posługiwać się komputerem i Internetem oraz zdaje sobie sprawę z korzyści, jakie niesie komunikacja elektroniczna. Drugim priorytetem jest uczynienie z **telepracy** (czy też po prostu komputera wykorzystywanego w domu) realnego narzędzia aktywizacji zawodowej. W tym przypadku komputer i odpowiednie przeszkolenie może stać się przysłowiową wędką, którą należy podać bezrobotnemu.

Zdolność wykorzystywania Internetu w życiu prywatnym i zawodowym powinna być przekazywana już w szkole, tak samo jak umiejętność korzystania ze źródeł pisanych; encyklopedii i słowników, czy też wciąż ważna umiejętność posługiwania się tradycyjnym katalogiem bibliotecznym.

Piśmienność informatyczna to umiejętność korzystania z komputera, w tym umiejętność korzystania z Internetu. Aby uściślić znaczenie tej kategorii można wprowadzić konkretne kryteria, których spełnienie świadczy o piśmienności informatycznej:

- Umiejętność napisania listu edytorem komputerowym i wydrukowania go*
- Umiejętność odbierania i wysyłania poczty elektronicznej*
- Umiejętność posługiwania się przeglądarką Internetową, w tym umiejętność przeszukiwania Internetu*

Zdolność wykorzystywania Internetu oprócz najłatwiejszych do wyobrażenia korzyści związanych z wygodą, oszczędnością czasu i pieniędzy, może być narzędziem integracji społecznej. Przykładem jest telepraca, która potencjalnie umożliwia karierę zawodową oraz stanowi źródło utrzymania dla osób, które nie mogą pracować w sposób tradycyjny – osobom niepełnosprawnym, wychowującym dzieci lub nie mogącym się przeprowadzić do miejsca pracy.

Zmniejszenie odległości, jakie daje Internet może, przynajmniej częściowo, zacierać różnice pomiędzy dużymi miastami, uprzywilejowanymi pod względem dostępu do wiedzy, kultury i usług, a miasteczkami i wsią, dotkniętymi wszystkimi niedogodnościami i okresu transformacji. Może pomóc przerwać dziedziczenie biedy, umożliwiając lepszą naukę, studia oraz kształcenie zawodowe dorosłych.

CELE I PRIORYTETY INFORMATYZACJI POLSKI

Osiągnięcie przedstawionej wizji wymaga przeprowadzenia konkretnych projektów, które skupiają się wokół trzech celów, będących składnikami wyżej opisanej wizji.

CEL A

ZAPEWNIENIE WSZYSTKIM OBYWATELOM I FIRMOM TANIEGO, SZYBKIEGO I BEZPIECZNEGO DOSTĘPU DO INTERNETU

Projekt o najwyższym priorytecie w okresie najbliższych pięciu lat:

A1 **Internet szerokopasmowy dla szkół** – zapewnienie wszystkim szkołom szerokopasmowego dostępu do Internetu, łącznie ze środkami na jego wykorzystywanie, w ilości pokrywającej zapotrzebowanie wynikające z nauczania i zajęć pozalekcyjnych

Pozostałe projekty priorytetowe:

A2 **Infrastruktura dostępu** – rozwój infrastruktury telekomunikacyjnej i stymulowanie zwiększenia dostępności Internetu, w tym dostępu szerokopasmowego, a także dostępu przez publiczne punkty dostępu w każdej gminie

A3 **Infrastruktura dla nauki** – rozwój akademickich sieci komputerowych

A4 **Bezpieczeństwo w sieci** – zwiększenie bezpieczeństwa i budowanie zaufania do komunikacji elektronicznej

A5 **Centralne bazy danych administracji** – racjonalizacja funkcjonowania baz danych administracji publicznej, związanych z ewidencją ludności, pojazdów, osób skazanych, baz danych dotyczących podatków oraz innych

Kluczowe miary efektywności realizacji celu:

- ▲ Liczba komputerów z dostępem do Internetu na stu uczniów, z podziałem na szkoły podstawowe, gimnazja i szkoły średnie

- ▲ Liczba komputerów z dostępem szerokopasmowym do Internetu na stu uczniów, z podziałem na szkoły podstawowe, gimnazja i szkoły średnie
- ▲ Penetracja telefonów stacjonarnych i komórkowych
- ▲ Procent gospodarstw domowych z dostępem szerokopasmowym do Internetu
- ▲ Koszt dostępu do Internetu⁶
- ▲ Penetracja komputerów
- ▲ Liczba komercyjnych i niekomercyjnych publicznych punktów dostępu do Internetu na 1000 mieszkańców
- ▲ Odsetek urzędów miast i gmin podłączonych do Internetu i wyposażonych w dostęp do usług publicznych (Wrót Polski)
- ▲ Szybkość łączy pomiędzy oraz wewnątrz krajowych sieci naukowych i szkolnych oraz dostępne usługi
- ▲ Odsetek użytkowników (osobno osoby prywatne i firmy), którzy doświadczyli problemów z bezpieczeństwem związanym z wykorzystaniem komunikacji elektronicznej
- ▲ Odsetek centralnych baz danych zgodnych z przyjętym modelem danych i działających wg standardów komunikacji ustalonych dla Wrót Polski

CEL B

TWORZENIE SZEROKIEJ I WARTOŚCIOWEJ OFERTY TREŚCI I USŁUG DOSTĘPNYCH W INTERNECIE

Projekty o najwyższym priorytecie w okresie najbliższych trzech lat:

B1 **Wrota Polski** – zwiększenie efektywności administracji publicznej dzięki przeniesieniu usług publicznych – w tym zamówień publicznych - na platformę elektroniczną.

B2 **Wrota Polski do Europy** – zwiększenie skuteczności Polski w uzyskiwaniu dofinansowania z europejskich funduszy przedakcesyjnych, a po przystąpieniu do Unii – z Funduszu Spójności i funduszy strukturalnych; informatyczne wsparcie dla procesów: identyfikacji celów możliwych do skutecznego finansowania, ich selekcji, zarządzania projektami i ich monitoringu.

B3 **Polskie treści w Internecie** – promowanie twórczości i adaptowania dostępnych treści, w tym szeroko rozumianych informacji publicznych, do celów publikowania w Internecie,

⁶ Najtańszy dostęp w ogóle i najtańszy dostęp szerokopasmowy, osobno dla 20, 30 i 40 godzin miesięcznie oraz dla dostępu nielimitowanego.

realizowanych między innymi na bazie Biuletynu Informacji Publicznej i Polskiej Biblioteki Internetowej, a także wspieranie tłumaczenia treści, które mogą przyczynić się do promocji Polski.

Pozostałe projekty priorytetowe:

- B4 ***Nauczanie na odległość*** – wspieranie programów pozwalających na wyrównywanie szans edukacyjnych młodzieży niezależnie od pochodzenia oraz programów kształcenia dorosłych, w celu zmniejszenia bezrobocia oraz zmiany zawodu i podnoszenia umiejętności zawodowych.
- B5 ***Usługi medyczne na odległość*** – wspieranie wykorzystywania komunikacji elektronicznej do zwiększenia efektywności służby zdrowia przez lepsze wykorzystanie rozproszonych zasobów oraz do niwelowania różnic w zakresie i jakości oferty w różnych miejscach Polski.
- B6 ***Handel elektroniczny*** – wsparcie dla rozwoju e-commerce, usuwanie barier w powszechnym stosowaniu komunikacji elektronicznej w gospodarce.

Jedną z metod usuwania barier powszechności stosowania komunikacji elektronicznej jest standaryzacja.

Standaryzacja może dotyczyć trzech aspektów komunikacji:

- Formatów danych – dla lepszego zrozumienia można posłużyć się analogią do różnych alfabetów: zrozumienie tekstu zapisanego cyrylicą wymaga przede wszystkim znajomości liter tego alfabetu, a dopiero w drugiej kolejności znaczenia słów, gramatyki, frazeologii i kontekstu historyczno-kulturowego. W zakresie informatyzacji ta część standaryzacji oznacza standardy kodowania znaków, kompresji oraz formaty plików*
- Komunikowanych treści – możliwość wyrażania tej samej treści na wiele sposobów może stanowić problem w komunikacji, szczególnie, jeśli interpretacji treści będzie dokonywać maszyna. Standaryzacja treści musi zapewniać jednoznaczną interpretację. Do tego zakresu standaryzacji należą metadane i słowniki*
- Mechanizmów komunikacji – analogia z życia codziennego to zgoda stron umowy na prowadzenie korespondencji handlowej przy pomocy faksu (w odróżnieniu od poczty). Standardowe mechanizmy*

komunikacji elektronicznej to protokoły, czyli standaryzacja mechanizmów komunikacji oznacza ustalenie stosowanych protokołów. Szczególnym aspektem mechanizmów komunikacji jest zapewnienie jej bezpieczeństwa

Kluczowe miary efektywności realizacji celu:

- **Poziom elektronicznego świadczenia podstawowych usług publicznych**

Na potrzeby pomiarów postępów inicjatywy opracowano skalę czterech poziomów elektronicznego świadczenia usługi:

- 1. Usługa nie jest w żadnej formie świadczona elektronicznie*
- 2. Informacja – publikacja w formie elektronicznej informacji o świadczonej usłudze*
- 3. Interakcja – możliwość pobrania formularzy*
- 4. Interakcja dwustronna – możliwość wypełnienia formularzy lub elektronicznego przesłania wniosku lub podania*
- 5. Transakcja – pełne elektroniczne załatwienie sprawy, uwzględniające wydanie decyzji, poinformowanie usługobiorcy, dostawę i płatność*

Poziom jest następnie przeliczany na skalę procentową, pamiętając, że w przypadku niektórych usług najwyższym poziomem może być poziom trzeci.

▲ Efektywność administracji publicznej

Koncepcja projektu Wrota Polski (patrz Wrota Polski. Wstępna koncepcja projektu) przewiduje, że syntetycznym wskaźnikiem efektywności administracji publicznej (łącznie z przejrzystością i elastycznością) będzie średnia ważona siedmiu miar cząstkowych:

- *Czasu od zgłoszenia zapotrzebowania do zakończenia realizacji usługi publicznej*
- *Czasu zaangażowanego przez obywatela lub firmę w uzyskanie usługi*
- *Kosztu poniesionego przez obywatela lub firmę*

- Kosztu ponoszonego przez państwo (odejmując pośrednie oszczędności związane z informatyzacją, np. dzięki konsolidacji popytu zamówień publicznych)
- Średniego czasu trwania konsultacji projektów rozporządzeń
- Odsetek usług publicznych, których status można śledzić w Internecie
- Średniego okresu vacatio legis dla aktów zmieniających procedury administracji publicznej

Efektywność zmierzona w zakresie usług publicznych na reprezentatywnej próbie obywateli i firm (korzystających także z tradycyjnych form świadczenia usług) nazywana jest rzeczywistą, w odróżnieniu do efektywności potencjalnej, czyli takiej jaka mogłaby być osiągnięta, gdyby wszyscy korzystający z usług publicznych używali do tego komunikacji elektronicznej.

- ▲ Odsetek wartości zamówień publicznych, które podlegają elektronicznej procedurze
- ▲ Procentowe wykorzystanie przypadających na Polskę funduszy przedakcesyjnych, Funduszu Spójności oraz funduszy strukturalnych i innych programów
- ▲ Liczba pozycji opublikowanych w Polskiej Bibliotece Internetowej
- ▲ Liczba jednostek administracji publikującej informacje w ramach Biuletynu Informacji Publicznej
- ▲ Liczba kategorii informacji w posiadaniu sektora publicznego podlegających upublicznieniu
- ▲ Liczba oferowanych studiów na odległość⁷
- ▲ Liczba oferowanych kursów na odległość (oprócz kursów w ramach studiów)
- ▲ Odsetek zakładów usług medycznych⁸ stosujących Internet do transferu danych pacjentów
- ▲ Odsetek firm korzystających z handlu elektronicznego do sprzedaży i zaopatrzenia

⁷ Tzn. studiów zakończonych otrzymaniem tytułu zawodowego (przynajmniej licencjata), w czasie których liczba dni wymaganej obecności studenta na uczelni nie przekracza 10 rocznie.

⁸ Tj. szpitali, przychodni i praktyk.

- ▲ Liczba stron internetowych deklarujących stosowanie ustalonych standardów komunikacji elektronicznej

CEL C

POWSZECHNA UMIEJĘTNOŚĆ POSŁUGIWANIA SIĘ TELEINFORMATYKĄ

Projekt o najwyższym priorytecie w okresie najbliższych trzech lat:

C1 ***Powszechna umiejętność posługiwania się komputerem***

doprowadzenie do stanu, w którym każdy absolwent szkoły średniej potrafi posługiwać się komputerem oraz czerpać korzyści z posługiwania się Internetem

Pozostałe projekty priorytetowe:

C2 ***Zapobieganie wykluczeniu informacyjnemu⁹*** – zapewnienie technicznych możliwości wyrównania szans pełnego uczestnictwa w społeczeństwie informacyjnym dla osób wymagających dokształcenia „średniego pokolenia” oraz osób niepełnosprawnych z wykorzystaniem metod e-learningu, promowanie telepracy jako metody aktywizacji zawodowej

C3 ***Zwiększenie informatycznego przygotowania zawodowego*** – wspieranie programów szkoleń komputerowych dla dorosłych ze szczególnym uwzględnieniem szkoleń dla bezrobotnych

Kluczowe miary efektywności realizacji celu:

- ▲ Odsetek godzin lekcyjnych, w czasie których uczeń pracuje z komputerem
- ▲ Odsetek absolwentów szkół średnich legitymizujących się piśmiennością informatyczną
- ▲ Odsetek osób niepełnosprawnych, wyposażonych w dostęp do komunikacji elektronicznej
- ▲ Liczba osób, które podjęły pierwszą (lub pierwszą po przerwie w zatrudnieniu) pracę, dzięki możliwości telepracy
- ▲ Odsetek ogółu dorosłych obywateli deklarujących piśmienność informatyczną
- ▲ Odsetek bezrobotnych, którzy przeszli (przynajmniej podstawowe) szkolenie komputerowe

⁹ *Digital divide*

Metodologia wyboru priorytetów

Zaproponowane wyżej priorytety obejmują priorytety z inicjatyw europejskich oraz dodatkowe zadania, wynikające ze specyfiki Polski, mające na celu zamknięcie zdefiniowanej wcześniej luki informatycznej.

Nazwa zadania inicjatywy eEurope/ nazwa działania proponowanego w Polsce	Plan działania 2002	Plan działania 2005	eEurope+	Strategia Informatyzacji Rzeczypospolitej Polskiej
Tańszy i szybszy dostęp do Internetu/ Infrastruktura dostępu	✓	✓ ¹⁰	✓	✓
Szybszy Internet dla naukowców oraz uczniów i studentów/ Infrastruktura dla nauki	✓	✓ ¹¹	✓	✓
Bezpieczne sieci i wykorzystanie kart mikroprocesorowych/ Bezpieczeństwo w sieci	✓	✓	✓	✓
Młodzież europejska w dobie elektronicznej/ Internet szerokopasmowy dla szkół, powszechna umiejętność posługiwania się komputerem	✓	✓ ¹¹	✓	✓
Praca w gospodarce opartej na wiedzy/ Zwiększenie informatycznego przygotowania zawodowego	✓	✓ ¹¹	✓	✓
Uczestnictwo wszystkich obywateli i firm w gospodarce opartej na wiedzy/ Nauczanie na odległość, zapobieganie wykluczeniu społecznemu	✓	✓ ¹¹	✓	✓
Przyspieszenie rozwoju handlu elektronicznego	✓	✓	✓	✓
Rząd elektroniczny: elektroniczne świadczenie usług publicznych/ Wrota Polski	✓	✓	✓	✓
Usługi medyczne na odległość	✓	✓	✓	✓

¹⁰ Dostęp szerokopasmowy.

¹¹ Jako część priorytetu e-learning.

Europejska treść cyfrowa dla sieci globalnych/ Polskie treści w Internecie	✓	✓ ¹²	✓	✓
Inteligentne systemy transportu	✓	✓ ¹³	✓	
Zwiększenie dostępności usług telekomunikacyjnych/ Infrastruktura dostępu			✓	✓
Dostosowanie prawa/ Część Wrót Polski			✓	✓
Wykorzystanie Internetu w wymianie informacji dot. środowiska naturalnego			✓	
Wrota Polski do Europy				✓
Centralne bazy danych administracji				✓

Za najbardziej priorytetowe uznano te działania, dla których można wykorzystać istniejące inicjatywy, a jednocześnie osiągnąć największy i dostrzegalny wpływ na życie społeczne i gospodarcze.

Tworzenie inteligentnych systemów transportu zostało celowo wyłączone z listy priorytetów, gdyż przed Polską stoi przede wszystkim zadanie budowy autostrad, polepszenia jakości dróg i liberalizacji transportu kolejowego, zanim tworzone będą systemy inteligentne.

Wrota Polski do Europy i centralne bazy danych administracji uznano za priorytetowe, ze względu na pilne i specyficzne potrzeby Polski.

HARMONOGRAM REALIZACJI

Priorytet	Oczekiwany efekt końcowy	Termin osiągnięcia efektu
A1 Internet dla szkół	Liczba komputerów z dostępem do Internetu wystarczająca do prowadzenia zajęć z informatyki, w czasie których z jednego komputera korzysta do 2 uczniów, w przypadku realizacji zajęć o charakterze rozszerzonym w szkole średniej zapewnienie uczniowi na lekcji samodzielnego dostępu do komputera	Połowa 2006

¹² Jako program e-Content.

¹³ Wyłączone do odrębnego programu e-Safe.

	Każda pracownia w szkole ma dostęp szerokopasmowy	Koniec 2006
A2 Infrastruktura dostępu	Osiągnięcie 90% średniego wskaźnika dla krajów UE w penetracji telefonów (stacjonarnych i komórkowych)	Koniec 2005
	5% gospodarstw domowych ma szerokopasmowy dostęp do Internetu	Koniec 2005
	Penetracja komputerów na poziomie 20%	Koniec 2005
	Koszt dostępu do Internetu nie jest wyższy o więcej niż 10% w porównaniu do Czech i Węgier (z uwzględnieniem różnicy w sile nabywczej)	Koniec 2004
	Każdy urząd miasta i gminy udostępnia publicznie Wrota Polski	Połowa 2005
A3 Infrastruktura dla nauki	Ukończony projekt PIONIER	Koniec 2005
A4 Bezpieczeństwo w sieci	Opracowanie i wdrożenie dokumentu określającego polityki bezpieczeństwa informatycznego dla poszczególnych działów administracji i gospodarki zgodnie ze standardami UE.	2003-2005 ¹⁴
A5 Centralne bazy danych administracji	Wszystkie centralne bazy danych funkcjonują wg ustalonego modelu danych i standardów komunikacji, przyjętych we Wrotach Polski	Koniec 2005
B1 Wrota Polski	Stopień elektronicznego świadczenia podstawowych usług publicznych na średnim poziomie europejskim	Koniec 2005

¹⁴ Trudno określić bezwzględną pożądaną wartość i termin realizacji w przypadku obecnej małej popularności wykorzystywana komunikacji elektronicznej do realizacji transakcji oraz braku wymiernej oceny bezpieczeństwa.

	Potencjalna efektywność administracji publicznej ulepszona o 40%	Koniec 2005
	Zakupy urzędów centralnych poddane są konsolidacji popytu, a zamówienia składane są elektronicznie	Koniec 2004
B2 Wrota Polski do Europy	Polska wykorzystuje w znaczącym stopniu (co najmniej 70%) przypadających na nią funduszy przedakcesyjnych oraz funduszy dla członków Unii	Do wprowadzenia w możliwie krótkim czasie
B3 Polskie treści w Internecie	10 tys. pozycji opublikowanych w Polskiej Bibliotece Internetowej oraz możliwości organizacyjne i finansowe zapewniające przyrost zasobów najmniej co najmniej 5000 pozycji rocznie	Koniec 2003
	Wszystkie jednostki administracji publicznej publikują informacje w ramach BIP, zgodnie z przyjętymi standardami	Koniec 2003
B4 Nauczanie na odległość	Pierwsze studia (przynajmniej uzupełniające) oferowane w trybie na odległość ¹⁵ Opracowanie projektu zmian legislacyjnych	Połowa 2004 ¹⁶
	Pierwsze kursy podnoszenia kwalifikacji, zakończone egzaminem, oferowane przez zakład edukacyjny ¹⁷ w trybie na odległość	Połowa 2004 ¹⁶
B5 Usługi medyczne na	Co najmniej 10% jednostek medycznych stosuje usługi z	Koniec 2004 ¹⁶

¹⁵ Dowolne medium, może być to np. telewizja, na wzór brytyjskiego Open University.

¹⁶ Termin ma charakter aspiracji, jego realizacja zależy w ograniczonym stopniu od działań rządu.

¹⁷ Chodzi tu o wykorzystanie komunikacji elektronicznej do rozszerzenia istniejącej oferty instytucji edukacyjnych, nie zaś np. o sprzedaż programów do nauki języków obcych.

odległość	zakresu e-zdrowia oraz umożliwi kontakt pacjentom z placówką przez sieć Internet.	
B6 Gospodarka elektroniczna	Co najmniej 10% firm w bieżącej działalności korzysta z handlu elektronicznego do sprzedaży i zaopatrzenia w tym platform B2B	Koniec 2004 ¹⁶
C1 Powszechna umiejętność posługiwania się komputerem	Przynajmniej jedna lekcja tygodniowo w szkole średniej, w czasie której uczeń pracuje z komputerem	Od roku szkolnego 2004/2005
	Wszyscy absolwenci szkół średnich legitymują się piśmiennością informatyczną	Czerwiec 2005
C2 Zapobieganie „wykluczeniu informacyjnemu”	Opracowanie przejrzystych zasad finansowania i dystrybucji sprzętu teleinformatycznego dla wyrównania szans edukacyjnych oraz dostępu do rynku pracy osób niepełnosprawnych	Koniec 2004
	Telepraca staje się znaczącym ¹⁸ narzędziem zmniejszenia bezrobocia i aktywizacji zawodowej	Połowa 2004
C3 Zwiększenie informatycznego przygotowania zawodowego	Co najmniej 30% dorosłej populacji posiada umiejętność posługiwania się komputerem i Internetem	Koniec 2004
	Wdrożenie ogólnopolskiego systemu szkoleń informatycznych dla bezrobotnych oraz ludzi pragnący powiększyć swoje kwalifikacje.	Połowa 2004

Przewiduje się następujący harmonogram tworzenia i pierwszych działań instytucji ds. informatyzacji:

¹⁸ Trudno jest wskazać konkretne wartości. Każda nowa praca będzie tu sukcesem. Na pewno bardzo dużym osiągnięciem byłoby osiągnięcie kilku procent w stosunku do ogólnej liczby bezrobotnych.

Działanie związane z funkcjonowaniem organizacji ds. informatyzacji	Termin
Przygotowanie strategii informatyzacji	Marzec 2003
Zapewnienie podstaw prawnych	I - II kw. 2003
Stworzenie organizacji	I-II kw. 2003
Uruchomienie procedury ustalania „standardów” i wydanie pierwszych z nich	II kw. 2003
Przegląd stanu infrastruktury informatycznej w resortach oraz bieżących i planowanych projektów	II/III kw. 2003
Przygotowanie szczegółowych planów działania w dziedzinie informatyzacji w poszczególnych resortach	II-III kw. 2003
Zbudowanie systemu monitorowania i ustalenie początkowych wartości kluczowych miar efektywności	III kw. 2003

Narzędziem bezpośredniej koordynacji byłyby przede wszystkim karty projektu oraz raporty z realizacji projektów, wykonane wg jednolitego wzoru i przekazywane przez resorty do organizacji ds. informatyzacji¹⁹ raz na kwartał.

Ostatnim działaniem jest zbudowanie systemu monitorowania. Planuje się, że bieżące wartości kluczowych miar efektywności będą pochodzić od resortów, w zakresie ich ogólnych kompetencji oraz w związku z realizacją konkretnych sektorowych projektów informatyzacyjnych. Zamierzamy włączyć do systemu monitorowania Główny Urząd Statystyczny. W przypadku niektórych miar konieczne może być korzystanie z dostępnych lub zamówionych badań opinii publicznej (co należałoby do kompetencji organizacji ds. informatyzacji)²⁰. Przewiduje się, że określanie wartości kluczowych miar efektywności miałyby miejsce nie rzadziej niż raz na pół roku.

OMÓWIENIE DZIAŁAŃ W RAMACH PROJEKTÓW PRIORYTETOWYCH Z UWZGLĘDNIENIEM KOMPETENCJI RESORTÓW

¹⁹ Wg koncepcji przedstawionej w dokumencie *Wrota Polski. Wstępna koncepcja projektu monitorowaniem, nadzorem i w niektórych przypadkach prowadzeniem projektów informatyzacyjnych* zajmowałby się Departament – Biuro Projektów Informatyzacji Kraju.

²⁰ Badanie opinii publicznej jest zadaniem przewidzianym w dokumencie *Wrota Polski. Wstępna koncepcja projektu dla Wydziału Edukacji i Promocji w Departamencie Promocji Społeczeństwa Informatycznego*.

A1 Internet szerokopasmowy dla szkół

Działanie	Resort odpowiedzialny	Termin
Wyposażenie szkół w komputery i infrastrukturę dostępu ²¹	MENiS	2003-2006
Wyposażenie szkół w dostęp szerokopasmowy	MENiS	2003-2006 – z tym, że proces nie zostanie zakończony
Pozyskiwanie sponsorów prywatnych, np. wśród operatorów telekomunikacyjnych	MENiS, samorzady, URTiP (jako element współpracy z operatorami).	Praca ciągła
Nadzór pedagogiczny nad prawidłową realizacją edukacji informatycznej w placówkach edukacyjnych	MENiS, samorzady	Praca ciągła

A2 Infrastruktura dostępu

Działanie	Resort odpowiedzialny	Termin
Dostosowanie Prawa telekomunikacyjnego do dyrektyw wydanych w latach 1998-2000	MI	I/II kw. 2003
Opracowanie planu działań regulacyjnych w kierunku zwiększenia konkurencyjności na rynku usług telekomunikacyjnych	URTiP	Połowa 2003
Wyposażenie urzędów miast i gmin ²² w stanowiska publicznego dostępu do Internetu	MNiI – pomoc w wyborze standardu i wytycznych, samorzady - realizacja	2003-2005

²¹ W maksymalnym stopniu konsolidując popyt.

²² A także innych urzędów, np. urzędów pracy, a także urzędów pocztowych.

A3 Infrastruktura teleinformatyczna dla nauki

Działanie	Resort odpowiedzialny	Termin
Realizacja programu PIONIER	MNII	Do 2005

A4 Bezpieczeństwo w sieci

Działanie	Resort odpowiedzialny	Termin
Stworzenie standardów technicznych bezpieczeństwa	MNiI/MSWiA	Połowa 2003 (pierwsza wersja)
Propagowanie najlepszych wzorców dotyczących bezpieczeństwa	MNiI/MSWiA	Praca ciągła
Opracowanie wymagań bezpieczeństwa komunikacji elektronicznej, związanej ze świadczeniem przypisanych usług publicznych ²³	Resorty	Połowa 2003
Podjęcie prac związanych z przeglądem rozwiązań zawartych w ustawie o podpisie elektronicznym	MGPiPS/MSWiA/MNiI	Koniec 2003
Opracowanie metody zaawansowanego uwierzytelnienia, dostępnego dla każdego obywatela ²⁴ <i>tzw. (projekt Zintegrowanego Pakietu Dokumentów Osobistych)</i>	MSWiA	Koniec 2004
Tworzenie, szkolenie i wyposażanie specjalistycznych grup do walki z przestępczością elektroniczną	MSWiA	Praca ciągła

²³ Chodzi o to, aby resorty wskazały te sytuacje w kontaktach z obywatelami i firmami, które wymagają podpisu elektronicznego lub zaawansowanego podpisu elektronicznego oraz te, w których wystarcza uwierzytelnienie na podstawie hasła.

²⁴ Np. wydanie każdemu obywatelowi karty mikroprocesorowej, pełniącej rolę dowodu (projekt Zintegrowany Pakiet Dokumentów Osobistych), opracowanie metody składania podpisu elektronicznego przy pomocy telefonu komórkowego lub opracowanie biometrycznej metody uwierzytelniania.

Podnoszenie kwalifikacji prokuratorów i sędziów w zakresie przestępczości elektronicznej	MS	Praca ciągła
--	----	--------------

A5 Centralne bazy danych administracji

Działanie	Resort odpowiedzialny	Termin
Przygotowanie planu działań związanych z tworzeniem, integracją i racjonalizacją wykorzystania baz danych związanych z ewidencją ludności, pojazdów i innych	MSWiA, we współpracy z MF (POLTAX)	II/III kw. 2003
Przygotowanie (aktualizacja) planu działania związanego z Rejestrem Usług Medycznych	MZ	I/II kw. 2003
Opracowanie ogólnopolskiego modelu danych	MNil, w ścisłej współpracy z resortami merytorycznymi	Koniec 2003
Modernizacje baz danych, dostosowywanie do modelu danych i standardów komunikacji	Resorty odpowiedzialne za poszczególne bazy danych	2004-2005

B1 Wrota Polski

Działanie	Resort odpowiedzialny	Termin
Przygotowanie wstępnej koncepcji wdrożenia	MNil	Wykonano
Standaryzacja prezentacji Internetowych administracji rządowej	MNil – ustalenie standardów, resorty – wprowadzenie zmian, MNil – ujednoczenie BIP	Połowa 2004
Elektronizacja obiegu dokumentów w ramach prac RCL	RCL	III kw. 2003

Przeгляд możliwości w dziedzinie organizacji partnerstw publiczno- prywatnych – wybór sposobu finansowania projektów dotyczących elektronicznej usługi publicznych.	Resorty odpowiedzialne za daną usługę wspólnie z MNiI ²⁵	koniec 2003
Przeniesienie usług priorytetowych na platformę elektroniczną	Resorty w zakresie modyfikacji procesów i systemów wsparcia, MNiI w zakresie portalu i MOSTu ²⁶	Połowa 2005
Doskonalenie usług świadczonych elektronicznie dzisiaj	ZUS, MF (elektroniczne deklaracje celne)	III kw. 2004
Stworzenie rządowego systemu obiegu dokumentów dla wybranych procesów	MNiI – ustalenie standardów, resorty – wdrożenie systemu	Koniec 2005
Modernizacja infrastruktury	Resorty zgodnie z potrzebami	Połowa 2005
Nowelizacja ustaw i działania regulacyjne	MNiI – przygotowanie planu informatyzacji obejmującego opis potrzebnych zmian prawnych, resorty (głównie MSWiA) – przygotowanie projektów, UZP – działania w zakresie informatyzacji zamówień publicznych; URTiP – działania regulacyjne w zakresie telekomunikacji	III kw. 2004
Działania edukacyjne i	MNiI	Praca ciągła

²⁵ Dokument *Wrota Polski. Wstępna koncepcja projektu* zakłada, że organizacją PPP zajmowałby się specjalny wydział w strukturze Departamentu – Biura Projektów Informatyzacji Kraju.

²⁶ Middleware oraz serwer transakcyjny, odpowiedzialny za tzw. usługi uniwersalne np. uwierzytelnianie.

promocyjne		
Monitoring wdrożenia	MNil	Praca ciągła
Poszerzenie oferty elektronicznej	Resorty wspólnie z MNil	Od połowy 2005

B2 Wrota Polski do Europy

Działanie	Resort odpowiedzialny	Termin
Przygotowanie oferty usług wsparcia ²⁷ wnioskodawców o dofinansowanie z funduszy UE, uwzględniającej większe wykorzystanie komunikacji elektronicznej	MGPiPS, MRiRW, MI oraz inne instytucje odpowiedzialne za wdrażanie wsparcia finansowego UE	I/II kw. 2003
Udostępnianie usług wsparcia w formie elektronicznej	MGPiPS, MRiRW, MI oraz inne instytucje odpowiedzialne za wdrażanie wsparcia finansowego UE	Połowa-koniec 2003

B3 Polskie treści w Internecie

Działanie	Resort odpowiedzialny	Termin
Digitalizacja i publikacja zbiorów Polskiej Biblioteki Internetowej	MNil	Praca ciągła
Pozyskiwanie praw autorskich dla Polskiej Biblioteki Internetowej	MNil	Praca ciągła
Utworzenie Internetowego Serwisu Informacji Turystycznej	MNil, samorzady, udział firm	Koniec 2003
Tłumaczenie polskich treści na języki światowe (udział w programie e-Content)	MNil, MSZ, przy udziale uczelni i firm	Praca ciągła
Analiza skutków finansowych uznania za publiczne niektórych informacji	MNil	Koniec 2003

²⁷ Udostępnienie formularzy, możliwość przesyłania projektów wniosków do konsultacji, kursy na odległość, forum wnioskodawców i in.

udostępnianych obecnie za opłatą ²⁸		
Stworzenie projektu nowelizacji Ustawy o dostępie do informacji publicznej, poszerzającej znaczenie tej kategorii	MNiI	Połowa 2004
Ocena potrzeb potencjalnych inwestorów zagranicznych w Polsce, porównanie z dzisiejszą ofertą pomocy ze strony administracji i modyfikacja tej oferty ²⁹	MGPiPS, PAIZ	Koniec 2003

B4 Nauczanie na odległość

Działanie	Resort odpowiedzialny	Termin
Legalizacja studiów w trybie na odległość i określenie szczegółowych warunków dopuszczalności tej formy	MENiS	Koniec 2003
Ustalenie zasad uwzględniania „studentów na odległość” w obliczaniu dotacji dla uczelni	MENiS	Koniec 2003

B5 Usługi medyczne na odległość

Działanie	Resort odpowiedzialny	Termin
Ocena stanu prawnego w zakresie transferu danych pacjentów i wykorzystywania komunikacji elektronicznej do świadczenia usług medycznych	MZ	Koniec 2003
Dostosowanie prawa	MZ	Połowa 2004
Opracowanie zaleceń dla	MZ	Połowa 2004

²⁸ Np. danych statystycznych, geologicznych, patentowych, norm i ekspertyz wykonanych ze środków publicznych.

²⁹ Chodzi tu głównie o lepszą pomoc w przezwyciężaniu problemów biurokratycznych. Ministerstwo Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej i Państwowa Agencja Inwestycji Zagranicznych powinny, analogicznie do Wrót Polski, zaproponować usprawnienia świadczenia usług istotnych z punktu widzenia inwestorów.

szpitali i przychodni, w sprawie elektronicznego przekazywania danych pacjentów		
Ogłoszenie konkursu na najlepsze wykorzystanie komunikacji elektronicznej do świadczenia usług medycznych na odległość	MZ, wspólnie ze środowiskiem akademickim	Połowa 2004
Przygotowanie projektów wdrożenia najlepszych pomysłów, łącznie ze źródłami finansowania	MZ	Koniec 2004

B6 Handel elektroniczny

Działanie	Resort odpowiedzialny	Termin
Uruchomienie dobrowolnej akredytacji stron oferujących sprzedaż przez Internet dla konsumentów ³⁰	MGPiPS	Połowa 2004
Stworzenie elektronicznego rejestru wiarygodności przedsiębiorstw do celów postępowań administracyjnych: o udzielenie zamówienia publicznego, o udzielenie finansowego wsparcia inwestycji, itp.	MGPiPS	Koniec 2004
Stworzenie procedury przyznawania stronom internetowym kategorii „Zgodny z normą Wrót Polski” i promocja tego godła	MNiI	Koniec 2003

³⁰ W celu zwiększenia zaufania konsumentów do tej formy handlu.

C1 Powszechna umiejętność posługiwania się komputerem

Działanie	Resort odpowiedzialny	Termin
Szkolenie nauczycieli w zakresie posługiwania się komputerem i wykorzystywania informatyki i Internetu w nauczaniu	MENiS, samorzady	Praca ciągła
Opracowanie materiałów, w tym kursów na odległość i edukacyjnych programów komputerowych do samokształcenia nauczycieli	MENiS	Praca ciągła
Wprowadzenie wymogu przygotowania nowo zatrudnianych nauczycieli zgodnie ze standardem przygotowania nauczycieli w zakresie technologii informacyjnych i informatyki	MENiS	Koniec 2003
Wprowadzenie wymogu osiągnięcia przez wszystkich zatrudnionych w szkołach nauczycieli przygotowania zgodnego ze standardem przygotowania nauczycieli w zakresie technologii informacyjnych i informatyki	MENiS	Koniec 2006
Tworzenie warunków wykorzystywania Internetu w nauczaniu przedmiotów innych niż informatyka	MENiS	Praca ciągła
Przygotowanie zasad standaryzacji i akredytacji kursów na odległość	MENiS	Koniec 2004

C2 Zapobieganie wykluczeniu społecznemu

Działanie	Resort odpowiedzialny	Termin
Przegląd i dostosowanie	MGPiPS, PFRON	Koniec 2003

obecnych programów wspomagania niepełnosprawnych przy zakupie sprzętu komputerowego		
Przegląd barier prawnych stosowania telepracy i przygotowanie zmian legislacyjnych	MGPiPS	Koniec 2003
Propagowanie zakończonych sukcesem przypadków wykorzystania telepracy do wyjścia z bezrobocia	MGPiPS	Praca ciągła

C3 Zwiększenie informatycznego przygotowania zawodowego

Działanie	Resort odpowiedzialny	Termin
Propagowanie korzyści płynących z wykorzystania komputerów i Internetu w życiu prywatnym i zawodowym	MNil	Praca ciągła
Stworzenie w ramach Polskiej Biblioteki Internetowej działu podręczników informatycznych	MNil	Koniec 2003
Szkolenie osób niepełnosprawnych w zakresie komunikacji elektronicznej i informatyki	PFRON, samorzady	Praca ciągła
Zorganizowanie ³¹ systemu szkoleń informatycznych dla bezrobotnych	MGPiPS, samorzady	Połowa 2004

³¹ Np. zlecenie w formie partnerstwa publiczno-prywatnego.

Inne działania resortowe

Resorty powinny przygotować w II/III kwartale 2003 r. swoje plany informatyzacji, uwzględniając powyższe priorytety. Z pewnością wiele z obecnych i planowanych inicjatyw wkomponowuje się w działania, opisane w niniejszym dokumencie. Szczególnie pojemną kategorią są Wrota Polski, które obejmują np. elektroniczną i integrację bibliotek oraz lepszą pomoc państwa w znalezieniu pracy³². Nie wyklucza się realizacji innych przedsięwzięć, w ramach *projektów sektorowych*, pod warunkiem, że nie są one sprzeczne ze strategią i nie będą powodowały utrudnień (opóźnień) w realizacji projektów priorytetowych. Oceny inicjatyw pod kątem zgodności ze strategią dokona MNil (organizacja ds. informatyzacji), na podstawie ich przeglądu (II kw. 2003). Zaakceptowane i ewentualnie zmodyfikowane inicjatywy znajdą się – po konsultacjach – w szczegółowym planie informatyzacji (który zostanie stworzony na przełomie II-III kw. 2003).

³² Dokument *ePolska-2006* umieszczał komputeryzację bibliotek szkolnych jako element działania “Edukacja w społeczeństwie informacyjnym”, a Internetową Bazę Ofert Pracy jako element działania „Praca zawodowa”.

ZAŁĄCZNIK A: OPIS PROJEKTÓW PRIORYTETOWYCH

A1 Internet szerokopasmowy dla szkół

Nazwa projektu określa cel długofalowy, do roku 2006. W krótszej perspektywie, do roku 2004, należy osiągnąć stan, w którym wszystkie szkoły posiadają przynajmniej „zwykły”, wdzwaniany dostęp do Internetu. Ważne jest, aby dostęp ten był rzeczywiście wykorzystywany w czasie zajęć z informatyki, ale też i innych przedmiotów. Należy dążyć do sytuacji, w której przynajmniej szkoły średnie mogą zaoferować uczniom zajęcia, w czasie których każdy uczeń ma do dyspozycji odrębny komputer. Ponadto istniejące pracownie powinny być dostępne po lekcjach w ramach kół zainteresowań lub jako „otwarte pracownie komputerowe”. Prowadzenie tego typu zajęć pozalekcyjnych, wymaga funduszy.

Z powodu sytuacji budżetu, integralną częścią projektu powinno być poszukiwanie sponsorów. W szczególności należy pozyskiwać operatorów telekomunikacyjnych do preferencyjnego traktowania szkół korzystających z Internetu.

A2 Infrastruktura dostępu

Raport Komisji Europejskiej, na temat postępów Polski w kierunku akcesji w odniesieniu do prawa telekomunikacyjnego, stwierdza: „Wymagane są dalsze wysiłki legislacyjne w celu osiągnięcia pełnej zgodności w obszarze telekomunikacji. W szczególności prawo telekomunikacyjne wciąż wymaga dalszych poprawek, dotyczących definicji usługi powszechnej, warunków świadczenia usługi powszechnej, operatora domyślnego, wyboru operatora, stosunków pomiędzy operatorem o znaczącej pozycji rynkowej a pozostałymi (regulacje asymetryczne), połączenia sieci operatorów, definicji rynku, przenoszalności numerów i uwolnienia pętli lokalnej”.

Ministerstwo Infrastruktury przygotowało odpowiedni projekt nowelizacji. Jego przyjęcie powinno przyczynić się do liberalizacji rynku usług telekomunikacyjnych, w tym usług dostępu szerokopasmowego, świadczonego dzięki uwolnieniu pętli lokalnej.

Oprócz działań czysto legislacyjnych mogą być również niezbędne działania regulacyjne, głównie ze strony Urzędu Regulacji Telekomunikacji i Poczty.

Drugim elementem infrastruktury dostępu jest posiadanie lub możliwość używania urządzenia dostępu do Internetu. Podstawowym urządzeniem powinien być prywatny komputer osobisty. Zwiększenie penetracji

komputerów, a w szczególności zwiększenie odsetka gospodarstw domowych wyposażonych w komputer, może być ułatwione przez wprowadzenie zachęt podatkowych, począwszy od powrotu do ulgi „na komputer”.

Poziom zamożności obywateli będzie w najbliższym czasie przeszkodą w szybkim zwiększeniu liczby prywatnych komputerów, dlatego należy wspierać inne metody publicznego dostępu do Internetu (zarówno punkty komercyjne jak i niekomercyjne). Szczególną postacią takich punktów są infomaty. Powinny one udostępniać różne informacje i usługi, nie ograniczając się tylko do treści związanych z urzędem, który je zainstalował. Można przyjąć regułę, że każdy infomat powinien umożliwiać dostęp do usług Wrót Polski, czyli podstawowych usług publicznych.

A3 Infrastruktura dla nauki

Projekt ten jest tożsamy z projektem PIONIER, czyli Polskim Internetem Optycznym – Zaawansowane Aplikacje, Usługi i Technologie dla Społeczeństwa Informacyjnego.

A4 Bezpieczeństwo w sieci

Zbiorcza nazwa dla różnych inicjatyw, których wspólnym mianownikiem jest ograniczenie do minimum nadużyć, oszustw i innych wykroczeń oraz przestępstw popełnianych z wykorzystaniem komunikacji elektronicznej.

Jednym z najważniejszych priorytetów informatyzacji jest edukacja informatyczna i wdrażanie do wykorzystywania Internetu przez młodzież, ważne jest wdrożenie mechanizmów blokujących jej dostęp do treści, które mogą mieć negatywny wpływ na jej wychowanie.

A5 Centralne bazy danych administracji

Racjonalizacji musi zostać poddane gromadzenie danych w bazach danych. Należy koordynować tworzenie i działanie kluczowych baz danych administracji publicznej, związanych z ewidencją ludności, pojazdów, skazanych, baz danych dotyczących podatków oraz innych, pod kątem:

- Stosowania spójnych modeli danych i standardowych metadanych
- Unikania powielania informacji
- Eliminowania dublujących się identyfikatorów np. PESEL i NIP³³

³³ NIP jest podstawą funkcjonującego w RP systemu podatkowego, wprowadzonego ustawą o zasadach ewidencji i identyfikacji podatników i płatników uchwaloną 13 października 1995 roku

- Tworzenia interfejsów
- Integralności baz rozproszonych

B1 Wrota Polski

Przygotowana została wstępna koncepcja projektu, zakładająca przeniesienie na platformę elektroniczną 26 podstawowych usług publicznych. W pierwszej kolejności będą to:

- Sześć usług dla obywateli: składanie deklaracji, informacji i innych dokumentów w celu rozliczenia podatków wynikających z ustaw podatkowych dotyczących między innymi podatku dochodowego od rozliczenie podatku dochodowego od osób fizycznych, podatku od czynności cywilnoprawnych, przeszukiwanie ofert pracy i pomoc w jej znalezieniu, uzyskanie praw do wypłat zasiłków z ZUS-u, uzyskanie dowodu osobistego, prawa jazdy i paszportu, dostęp do katalogów bibliotek publicznych i ich przeszukiwanie, zapisanie się na wizytę u lekarza
- Pięć usług dla firm: rejestracja oraz rozliczenie dotyczące obowiązku ubezpieczenia społecznego pracowników, zgłoszenia celne, składanie deklaracji, informacji i innych dokumentów w celu rozliczenia podatków wynikających z ustaw podatkowych dotyczących między innymi podatku dochodowego od osób prawnych, VAT-u i akcyzy oraz zgłoszeń celnych, przekazanie danych statystycznych, udział w zamówieniach publicznych

Zakłada się, że stworzenie odpowiedniej platformy komunikacji elektronicznej obywatel-urząd i firma-urząd, łącznie z reorganizacją niektórych procesów w urzędach oraz zmianami wspierającymi je systemami informatycznymi, pozwoli na zwiększenie efektywności o 40 procent, w przypadku spraw załatwianych elektronicznie. Miarą efektywności będzie czas oczekiwania na załatwienie sprawy oraz inne wskaźniki czasowe i kosztowe.

Plan Wrót Polski obejmuje działania organizacyjne, ale także prawne i regulacyjne. Między innymi planuje się wdrożenie standardów komunikacji elektronicznej (w zakresie formatów plików stosowanych do komunikacji, słowników, metadanych i protokołów), niewymagających inwestycji w sprzęt i oprogramowanie. Dzięki temu realizacja planu przygotuje grunt pod zwiększenie wykorzystania Internetu w świadczeniu innych usług, przede wszystkim handlu elektronicznego oraz nauczania i usług medycznych na odległość.

B2 Wrota Polski do Europy

Jako kraj kandydujący do Unii Europejskiej, Polska ma prawo korzystania z funduszy przedakcesyjnych: PHARE, SAPARD i ISPA. Będąc członkiem Unii, uzyska uprawnienia do pieniędzy z Funduszu Spójności i funduszy strukturalnych. Ponadto Polska uczestniczy (opłacając składkę) w programach współpracy europejskiej w dziedzinie edukacji i nauki. Udział polskich gmin, firm, uczelni i osób prywatnych w tych programach jest ograniczany brakiem funduszy na wkład własny strony polskiej (przykładem jest program SAPARD), niezajomości możliwości i brakiem umiejętności przygotowania dokumentacji projektowej.

Wiedzę i doświadczenie pracowników jednostek administracji odpowiedzialnych za wykorzystywanie funduszy unijnych należy udostępniać wszystkim potencjalnym wnioskodawcom, w sposób dla nich najdogodniejszy. Jedną z metod może być wykorzystanie Internetu, zarówno do udostępniania formularzy, jak i prezentowania wzorcowej dokumentacji oraz wymiany dokumentów w celu ich recenzji i pomocy w polepszeniu jakości oferty.

B3 Polskie treści w Internecie

Wysoki priorytet tego działania wynika z dwóch kwestii. Po pierwsze, dwie inicjatywy: Biuletyn Informacji Publicznej i Polską Bibliotekę Internetową stosunkowo niewielkim wysiłkiem można rozwinąć i uczynić z nich wartościowe źródło informacji i wizytówkę Polski w świecie. Po drugie, w przededniu wstąpienia do Unii Europejskiej ważne jest, aby Polska przystąpiła do ofensywy kulturalnej, wskazującej nasz wkład w dorobek europejski i promującej naszą tożsamość. Ewentualne podjęcie tych działań, może przyczynić się do przekształcenia często powtarzanej tezy o turystycznej atrakcyjności Polski w konkretne zwiększenie liczby turystów.

Po trzecie, polskie treści w Internecie, dostępne w językach światowych, powinny przyczyniać się do zwiększenia inwestycji w Polsce, ułatwiać potencjalnym inwestorom dostęp do informacji, mających wpływ na podejmowanie decyzji gospodarczych. W drugiej kolejności, analogicznie do podstawowych usług publicznych, usprawnione i przeniesione na platformę elektroniczną powinny być usługi ważne dla inwestorów.

B4 Nauczanie na odległość

Nauczanie na odległość obejmuje dwa tematy: możliwość regularnych studiów wyższych na odległość oraz oferowanie kursów np. szkoleń zawodowych na odległość. Studia wyższe, a szczególnie nadawanie tytułów

zawodowych jest regulowane przez państwo, dopuszczenie nowej formy studiów może wymagać zmian prawnych. Należy jednak pamiętać, że proponowana forma jest zbliżona do znanego trybu zaocznego i analiza prawna może wykazać, że studia na odległość, z wykorzystaniem komunikacji elektronicznej uznane zostaną za odmianę studiów zaocznych.

Z punktu widzenia usługodawców, czyli uczelni, nie mniej ważne jest finansowanie takich studiów, stąd potrzeba uwzględnienia studentów „na odległość” w algorytmie ustalania wysokości dotacji. Należy także opracować mechanizm zapewniający odpowiedni poziom nauczania i egzaminowania, a także uzależnić od niego poziom finansowania.

Jeśli chodzi o inne kursy na odległość, to rolę państwa powinno być tylko promowanie tego typu inicjatyw. Proponuje się, aby jednorazowo ogłosić przetarg (konkurs) na zorganizowanie wzorcowego szkolenia zawodowego na odległość.

Promując różne odmiany nauczania na odległość nie możemy ograniczać się do komunikacji internetowej. Nawiązując do tradycji Nauczycielskiego Uniwersytetu Radiowo-Telewizyjnego i telewizyjnych programów oświatowych dla szkół, należy starać się o kontakt z telewizją publiczną i telewizjami komercyjnymi. Niezbędne jest też korzystanie z przykładów zagranicznych, np. brytyjskiego Open University.

B5 Usługi medyczne na odległość

Świadczenie usług medycznych na odległość, czy też bardziej ogólnie-stosowanie komunikacji elektronicznej w medycynie, zależy od dostrzeżenia w tym wartości przez środowisko medyczne. Rola państwa powinna polegać, w mniejszym zakresie, na „stwarzaniu warunków”, w większym zaś na wskazywaniu korzyści i promowaniu najlepszych rozwiązań.

W ramach projektu Wrota Polski, planuje się przenoszenie na platformę elektroniczną rejestracji do lekarza. Bardzo duża liczba udzielanych porad sprawia, że racjonalizacja procesu rejestracji (np. przez jakąś formę jej centralizacji, rejonizacji lub zlecenia na zewnątrz i automatyzacji) mogłaby przyczynić się do lepszego wykorzystania zasobów oraz znacznych oszczędności. Wykazanie takich oszczędności powinno być zdyskontowane do promowania szerszego wykorzystania komunikacji elektronicznej w medycynie.

B6 Handel elektroniczny

W Polsce istnieją prawne warunki do stosowania handlu elektronicznego. Tak więc oprócz ewentualnej nowelizacji Ustawy o podpisie elektronicznym

(przewidzianej w ramach projektu Wrota Polski) rola państwa ogranicza się do działań mających zwiększyć zaufanie do handlu elektronicznego.

Jednym z tych działań jest odrębny projekt „Bezpieczeństwo w sieci”. Innym pomysłem jest stworzenie elektronicznego rejestru wiarygodności przedsiębiorstw. Pomysł Ministerstwa Gospodarki pierwotnie miał służyć do oszczędności czasu i eliminowania nadużyć w postępowaniach o udzielenie zamówienia publicznego. W rejestrze gromadzone byłyby i automatycznie aktualizowane zaświadczenia wydawane przez różne jednostki administracji publicznej firmom ubiegającym się o zamówienie publiczne. Mógłby on służyć też do wystawiania „świadectwa uczciwości elektronicznej”.

C1 Powszechna umiejętność posługiwania się komputerem

Głównym celem tego projektu jest uczynienie z informatyki jednego z pełnoprawnych przedmiotów, którego opanowanie jest wymagane do ukończenia szkoły średniej oraz przygotowanie nauczycieli i szkół do realizacji tego postulatu. Dodatkowo, należy zwiększyć wykorzystywanie technik telekomunikacyjnych i informatycznych w nauczaniu innych przedmiotów.

C2 Zapobieganie wykluczeniu społecznemu

Komunikacja elektroniczna może być narzędziem niwelującym różnice wynikające z miejsca zamieszkania, pochodzenia, niesprawności lub trudnej sytuacji rodzinnej. Państwo powinno stworzyć formalne i praktyczne warunki do uczestnictwa w życiu społecznym i zawodowym każdemu, kto chce i komu możliwości teleinformatyki mogą dać taką możliwość.

C3 Zwiększenie informatycznego przygotowania zawodowego

Inwestowanie w młodzież – jeden z głównych priorytetów – przyniesie efekty w wyniku naturalnej wymiany pokoleniowej. Nie można jednak zapominać o ludziach w średnim wieku, a nawet starszym pokoleniu, dla których wielokrotnie jedynie brak umiejętności komputerowych uniemożliwia podjęcie nowej pracy.

**ZAŁĄCZNIK B:
PRZEGLĄD OBECNYCH INICJATYW ZWIĄZANYCH Z
INFORMATYZACJĄ³⁴**

**Inicjatywy dotyczące udostępniania treści i usług na
stronach internetowych**

- Przekazywanie do ZUS dokumentów dotyczących ubezpieczeń społecznych – niewątpliwie liderem wśród polskich organów administracji publicznej, w zakresie załatwiania spraw przez Internet, jest Zakład Ubezpieczeń Społecznych. Po pobraniu i zainstalowaniu programów Płatnik i Płatnik – Przekaz elektroniczny oraz po certyfikacji, użytkownik uzyskuje możliwość weryfikacji i przekazywania wszystkich miesięcznych raportów dotyczących ubezpieczeń pracowników w dwojaki sposób: za pomocą ekstranetu, czyli łącząc się specjalnym numerem telefonicznym bezpośrednio z siecią ZUS lub za pomocą Internetu. Nowelizacja Ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych zobowiązuje płatników, rozliczających składki za więcej niż 20 osób do przekazywania dokumentów ubezpieczeniowych w formie elektronicznej utworzonej w aktualnej wersji programu Płatnik. Pozostali płatnicy mogą stosować tę formę fakultatywnie. W czasie uwierzytelniania przekazywanych dokumentów elektronicznych używa się hasła, które otrzymuje się na okres jednego roku w wyniku certyfikacji podczas osobistej wizyty płatnika (lub osoby uprawnionej) w placówce ZUS.
- Biuletyn Informacji Publicznej – system stron internetowych utworzony zgodnie z przepisem Ustawy o dostępie do informacji publicznej. Jego standard reguluje rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji. Ustawa zakłada, że organy administracji i inne instytucje (między innymi związki zawodowe i partie polityczne) przekazują ministrowi, właściwemu dla spraw administracji publicznej, informacje niezbędne do zamieszczenia na stronie głównej Biuletynu. Zasadnicza część informacji udostępniana jest lokalnie, na stronach utrzymywanych przez organy i instytucje, do których odnośniki znajdują się na stronie głównej. Jej testowa wersja dostępna pod adresem www.bip.gov.pl. Posiada ona nieliczne odnośniki do wybranych stron administracji publicznej

³⁴ Na podstawie dokumentu *Wrota Polski. Wstępna koncepcja projektu*, w którym wykorzystano *Raport o stanie realizacji zadań w zakresie rozwoju społeczeństwa informacyjnego w Polsce w II kwartale 2002 r.*

- Formularze rozliczeń podatkowych – Ministerstwo Finansów udostępnia na swojej stronie (www.mf.gov.pl) formularze podatkowe oraz adresy i numery kont bankowych urzędów skarbowych. W dniu 29 kwietnia 2002 r. kierownictwo resortu zatwierdziło strategię informatyzacji, która zakłada, że do 2004 r. zostanie wdrożona elektroniczna wymiana dokumentów między systemami podatkowymi i celnymi a bankami i ZUS oraz przyjmowanie dokumentów przez Internet, a w drugim etapie udostępnianie przez Internet informacji o stanie konta podatkowego
- Składanie przez firmy deklaracji CIT5 i PIT12 – zakończono pilotaż, nadal prowadzone są testy w I US Kraków. Testowany system umożliwia przesyłanie przez podatników i płatników do urzędów skarbowych dokumentów w postaci elektronicznej, zgodnie z ustawą o podpisie elektronicznym.
- System Wspomagania Przetwarzania Danych Zgłoszeń Celných CELINA - trwa wdrożenie ogólnopolskie, które obejmie 150 lokalizacji i zakończy się do końca 2003r. Istnieje w nim możliwość przyjmowania pocztą elektroniczną zgłoszeń celných w formacie XML, co nie narzuca żadnych wymagań dotyczących zakupu dedykowanego oprogramowania.
- Homologacje pojazdów – Ministerstwo Infrastruktury rozpoczęło prace nad elektronicznym świadczeniem usługi, opartej na prostym systemie elektronicznego obiegu dokumentu
- Portal „Pierwsza Praca” www.1praca.gov.pl – Ministerstwo Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej utworzyło stronę z informacjami na temat urzędów pracy, zakładania własnych firm, praktyk i staży oraz wolontariatu
- Biuletyn Zamówień Publicznych w Internecie – Urząd Zamówień Publicznych udostępnia w Internecie Biuletyn oraz umożliwia umieszczanie za pośrednictwem Internetu ogłoszeń w Biuletynie
- SIMAP – Urząd Zamówień Publicznych tworzy program komputerowy wspomagający zamawiających w przeprowadzaniu postępowań przetargowych, zgodny z europejskim systemem SIMAP wraz z towarzyszącym programem dla dostawców i wykonawców, wspomagającym przygotowanie niezbędnej dokumentacji przetargowej. Prace wstrzymuje brak projektu

ostatecznego kształtu systemu, który powinna podać Komisja Europejska. Program dla dostawców i wykonawców ma być gotowy do końca 2004 r.

- Przyjmowanie zamówień na zagraniczne pozwolenia przewozowe – Ministerstwo Infrastruktury planuje uruchomić do końca roku system wykorzystujący bezpieczną stronę internetową do komunikacji z przewoźnikami międzynarodowymi
- Portal morski – Ministerstwo Infrastruktury nadzoruje tworzenie strony *Platforma Logistyczna dla Portów Morskich i Obrotu Portowo-Morskiego*. Projekt jest na etapie przygotowania specyfikacji
- Wspomaganie wydawania praw jazdy i pracy wojewódzkich ośrodków ruchu drogowego – Ministerstwo Infrastruktury pozyskuje środki na system informatyczny, wspomagający wydawanie praw jazdy oraz na system informatyczny na potrzeby przeprowadzania egzaminów na kierowców, który ma umożliwiać przyjmowanie wpłat, planowanie terminów i miejsc egzaminów, rozliczenie wyników i wydruk dokumentów
- Rejestr zespołów opieki zdrowotnej i aptek – utworzenie przez Ministerstwo Zdrowia elektronicznego rejestru umożliwiającego dostęp (strona internetowa i centra telefoniczne) do informacji medycznych dla pacjentów, w tym porównywanie cen leków w aptekach. Informacje przekazywać będą wojewódzkie inspektoraty farmaceutyczne oraz organy rejestrowe zespołów opieki zdrowotnej
- Udostępnianie informacji rolniczych – Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi prowadzi prace związane z budową i udostępnianiem w Internecie katalogu Centralnej Biblioteki Rolniczej oraz utworzyło katalog polskich stron rolniczych
- Internetowy Serwis Informacji Turystycznej – na zlecenie Komitetu Badań Naukowych opracowano projekt serwisu. Jego cechą charakterystyczną jest to, że nie narzuca on żadnej konkretnej platformy sprzętowej i programowej. Umożliwi to łatwe włączenie do systemu jego przyszłych uczestników – lokalnych urzędów i organizacji, które będą źródłem udostępnianych informacji

Inicjatywy dotyczące tworzenia baz danych

- Centralna Baza Danych Ministerstwa Infrastruktury – kompleksowa baza danych o transporcie. Wyjaśnienia wymaga obecna i planowana funkcjonalność tej bazy
- Centralna Ewidencja Pojazdów i Kierowców (CEPiK) – Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji przygotowuje przetarg na system.
Według *Ogólnej koncepcji systemu CEPiK* funkcjonalność ma obejmować ponad 20 usług ewidencji pojazdów, 13 usług ewidencji kierowców oraz współpracę z Funduszem Ubezpieczeń Gwarancyjnych. Użytkownikami bazy będą MSWiA, Policja, Straż Graniczna, towarzystwa ubezpieczeniowe, jednostki administracji
- Modernizacja systemu PESEL (stworzenie PESEL-2) – MSWiA prowadzi modyfikację systemu. Rozpoczęło też prace nad przekształceniem go w system referencyjny (tzn. państwo gwarantuje prawdziwość danych i przyjmuje odpowiedzialność za błędy) PESEL-2. Nowy system miałby być scentralizowany
- Krajowa Ewidencja Podatników (KEP) jest to na bieżąco aktualizowana danymi przesyłanymi z urzędów skarbowych za pośrednictwem resortowej sieci WAN baza danych rejestracyjnych podmiotów systemu podatkowego. Dane zgromadzone w bazie KEP są obecnie intensywnie wykorzystywane przez departamenty Ministerstwa Finansów do wykrywania nieprawidłowości w postępowaniu podmiotów systemu podatkowego (płatników i podatników). Wykonywana jest również centralna weryfikacja danych zgromadzonych w bazie KEP. Celem tej weryfikacji jest wykrycie i korekta błędów w danych rejestracyjnych podmiotów systemu podatkowego, a następnie utworzenie centralnego rejestru podmiotów (CPR) i wdrożenie systemu rejestracji centralnej.
- Sieć teleinformatyczna i Zintegrowany System Ewidencji Straży Granicznej – Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji zainstalowało nowe oprogramowanie. System rejestruje osoby przekraczające granicę, sprawdza prawo do jej przekroczenia oraz umożliwia tworzenie statystyk. System będzie zintegrowany z systemami policyjnymi
- Krajowy System Informacyjny Policji – Komenda Główna Policji uzupełniła system o kilka nowych modułów: interfejs do systemu

PESEL, moduł BRÓŃ I LICENCJA, REGON oparty o dane z GUS-u. Wyjaśnienia wymaga stopień integracji z innymi systemami oraz uzyskane korzyści dla Policji i obywatela

- Centralne bazy Ministerstwa Środowiska – kontynuowane są prace nad wdrażaniem baz danych:
 - Bank HYDRO, gdzie gromadzone są dane dokumentacyjne o odwiertach, ujęciach i źródłach wód
 - System Gospodarki i Ochrony Bogactw Naturalnych MIDAS, który zawiera informacje geologiczne, gospodarcze i kartometryczne dotyczące 8,5 tys. złóż i 9 tys. wystąpień kopalin i wód podziemnych
 - Centralny Bank Danych Geologicznych – zawiera informacje dotyczące danych geologicznych zgromadzonych w Centralnym Archiwum Geologicznym
 - Baza Koncesji Górniczych, służąca zarządzaniu koncesjami
- Zintegrowany Pakiet Dokumentów Osobistych – MSWiA rozpoczęło prace nad stworzeniem systemu identyfikacji opartego na jednym dokumencie identyfikacyjnym. System przewiduje, że dowód osobisty spełniałby jednocześnie rolę karty ubezpieczenia zdrowotnego i podpisu elektronicznego. Projekt nie został rozpatrzony przez Radę Ministrów
- Nowa Księga Wieczysta i Krajowy Rejestr Sądowy – w Ministerstwie Sprawiedliwości trwają prace nad informatyzacją tych baz danych
- Wspomaganie nowej polityki wizowej – Ministerstwo Spraw Zagranicznych prowadzi prace, w ramach współpracy z Systemem Informacyjnym Schengen, nad opracowaniem nowego programu do wspomaganie obsługi wizowej
- Zintegrowany System Zarządzania i Kontroli (IACS) – Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa wdraża system pozwalający na stosowanie dopłat do produkcji rolnej po przystąpieniu Polski do Unii Europejskiej

Inicjatywy dotyczące rozwoju wewnętrznej infrastruktury administracji publicznej

- Zintegrowany System Informatyczny Ministerstwa Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej – zakończono pierwszy etap budowy systemu obiegu dokumentów dla pięciu procesów: rozpatrzenie wniosku o finansowe wsparcie inwestycji, rejestr Rządowego Centrum Legislacji, uzgodnienia wewnętrzne, uzgodnienia zewnętrzne, uzgodnienia międzynarodowe. Dokumenty dostarczane z zewnątrz są skanowane
- Zintegrowany System Informatyczny Ministerstwa Skarbu Państwa – audyt systemu dokonany przez Ministerstwo umożliwił dostosowanie Podsystemu Monitorowania Przekształceń Własnościowych do zmieniających się przepisów oraz modyfikacje kilku modułów w zakresie archiwizowania, bezpieczeństwa danych i kontroli dostępu. M.in. planuje się elektroniczne zbieranie ankiet dotyczących ewidencji majątku Skarbu Państwa oraz elektroniczną obiegu dokumentu i archiwizację, łącznie ze skanowaniem i rozpoznawaniem znaków (OCR)
- Modernizacja sieci PESEL-NET na potrzeby systemu IDA (Interchange of Data between Administrations) – Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji prowadzi modernizację sieci PESEL-NET oraz integrację systemu wydawania dokumentów z rejestrami (m.in. z systemem PESEL). Sieć funkcjonuje na bazie łączy dzierżawionych od TP. Modernizacja dotyczy zwiększenia przepustowości i zasięgu – przynajmniej o wszystkie powiaty. Jeśli chodzi o dokumenty, które nie mogą być przesyłane elektronicznie, to rozpatruje się przesyłanie ich do obywatela pocztą kurierską
- Ministerstwo Finansów wdrożyło w Izbach Celnych w całym kraju System Rozliczeń Celno-Podatkowych i Księgowości Budżetowej ZEFIR. System ujedynolicił procesy finansowo-księgowe i jest obecnie użytkowany z bilansem otwarcia od stycznia 2003 r. W grudniu 2002 r. został podpisany kontrakt na rozwój funkcjonalny oraz wdrożenie Systemu Wspomagania Przetwarzania Danych Zgłoszeń Celnych CELINA w całej administracji celnej do końca 2003r. Prace postępują zgodnie z planem.
- NTCS – Ministerstwo Finansów zleciło wykonanie systemu NTCS, umożliwiającego współpracę z systemem obsługi Wspólnej Procedury Tranzytu Unii Europejskiej. System ten zostanie

wdrożony w około 150 docelowych jednostkach organizacyjnych administracji celnej do końca 2003 r.

- POLTAX – system informatyczny wspomagający wszystkie funkcje w urzędzie skarbowym w obszarze systemu podatkowego. System jest eksploatowany w 358 urzędach skarbowych w kraju. W skład systemu POLTAX wchodzi następujące zintegrowane podsystemy działające na jednym modelu danych:

- REJESTRACJA – rejestracja podmiotów na podstawie formularzy NIP, gromadzenie i utrzymywanie danych o podmiotach i ich działalności,

- WYMIAR – ewidencja i obsługa deklaracji, decyzji i innych dokumentów w zakresie poszczególnych podatków,

- RACHUNKOWOŚĆ – ewidencja podatków i niepodatkowych należności budżetowych (przypisy, odpisy, wpłaty i zwroty), rozliczenie i przekazywanie wpływów poszczególnym budżetom i innym wierzycielom.

- EGAPOLTAX - wspomaganie windykacji należności prowadzonych przez urzędy skarbowe,

- KONTROLA – planowanie kontroli, typowanie podmiotów do kontroli (ręczne i automatyczne), obsługa i dokumentowanie postępowania kontrolnego.

- MANDATY – ewidencja mandatów karnych oraz repertorium spraw karnych - skarbowych

Ponadto dla potrzeb wymagalnej na wszystkich szczeblach resortu sprawozdawczości tworzone są i utrzymywane hurtownie (EGASPRAWY, ZALEGŁOŚCI, CIT, PIT itp.) zawierające zagregowane dane z baz POLTAX-u z wszystkich urzędów skarbowych.

Sieci komputerowe MON – Ministerstwo Obrony Narodowej rozbudowywało infrastrukturę czterech resortowych sieci komputerowych

- Konsul – MSZ zakończyło opracowywanie założeń funkcjonalnych systemu wspomagania czynności konsularnych

Inicjatywy dotyczące rozwoju infrastruktury dostępu dla społeczeństwa

- Infomaty – Urząd Służby Cywilnej zainstalował siedem pilotażowych multimedialnych kiosków tzw. infomatów. Nie planuje się wykorzystania kiosków do komunikacji od obywatela do urzędu, ani do załatwiania spraw
- Wyposażenie gimnazjów w komputery – Ministerstwo Edukacji Narodowej i Sportu przeprowadziło przetargi i złożyło zamówienia na około 15 tysięcy komputerów dla 1115 szkół gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych. Koszty utrzymania sprzętu w następnych latach oraz koszty podłączenia do sieci poniosą szkoły
- Ministerstwo Finansów planuje instalację infomatów w siedzibach izb i urzędów skarbowych. Będą tam udostępniane informacje o administracji podatkowej i prawie podatkowym.

Pozostałe inicjatywy związane z rozwojem społeczeństwa informacyjnego

- Przeszkolenie nauczycieli – Ministerstwo Edukacji Narodowej i Sportu przeszkoliło z pomocą firm Intel i Microsoft około 20 tys. nauczycieli w zakresie pakietów biurowych, tworzenia prezentacji i publikacji oraz wykorzystania Internetu. Ponadto w ramach tworzenia pracowni komputerowych przeprowadzono 37 tys. kursów
- Polska Biblioteka Internetowa (PBI) – Rada ds. Edukacji Informatycznej przy Ministrze Edukacji Narodowej i Sportu uznała za priorytetowy rozwój PBI. Przewiduje się wykonanie tego projektu w formie partnerstwa publiczno-prywatnego, a założeniem jest uzyskanie elektronicznego dostępu do 100 tysięcy woluminów

ZAŁĄCZNIK C: MOŻLIWE ŹRÓDŁA FINANSOWANIA

Narodowy Plan Rozwoju 2004-2006

Celem Narodowego Planu Rozwoju jest rozwijanie konkurencyjnej gospodarki opartej na wiedzy i przedsiębiorczości, zdolnej do długofalowego, harmonijnego rozwoju, zapewniającej wzrost zatrudnienia oraz poprawę spójności społecznej, ekonomicznej przestrzennej z Unią Europejską na poziomie regionalnym i krajowym.

W ramach NPR rozwój społeczeństwa informacyjnego uzyskał charakter horyzontalny. Zostanie on uwzględniony we wszystkich programach sektorowych i regionalnych. Ponadto przewidziano realizację działań bezpośrednio zmierzających do rozwoju społeczeństwa informacyjnego w Polsce w niektórych Programach Operacyjnych.

- W ramach Sektorowego Programu Operacyjnego Wzrost Konkurencyjności Gospodarki przewidziano priorytet 1 działanie 5 - Rozwój systemu dostępu przedsiębiorstw do informacji i usług publicznych on-line. Celem działania jest poprawa warunków funkcjonowania gospodarki poprzez zwiększenie i poprawę jakości dostępu do informacji i usług świadczonych via Internet przez instytucje sektora publicznego na rzecz przedsiębiorców i obywateli z wykorzystaniem nowoczesnych technologii informacyjnych. Działanie to zostanie osiągnięte poprzez budowę elektronicznej platformy, dzięki której dostęp do tanich, szybkich i o wysokiej jakości usług i informacji publicznych uzyskają przedsiębiorstwa i obywatele, zwiększenie liczby usług publicznych świadczonych on-line oraz integrację rejestrów osób i firm oraz zapewnienie ich bezpieczeństwa. Całkowite środki na działanie 1.5 wynoszą 287,7 mln euro. Wkład z funduszy unijnych wynosi 181,8 mln, z budżetu państwa 86,9 mln oraz ze środków prywatnych 19 mln euro. Na budowę platformy elektronicznej przewidziano kwotę 207,7 mln euro, na integrację rejestrów państwowych 50 mln, a pozostałe 30 mln na projekty zwiększające bezpieczeństwo wymiany danych.
- W ramach Zintegrowanego Programu Operacyjnego Rozwoju Regionalnego przewidziano działanie 1.5 - Infrastruktura społeczeństwa informacyjnego w priorytecie 1 Rozbudowa i modernizacja infrastruktury służącej wzmocnieniu konkurencyjności

regionów. Środki na działanie 1.5 wynoszą: 172 mln euro, z czego 82,5 mln stanowi wkład wspólnotowy, 11 mln budżetu państwa, 16,5 samorządu terytorialnego, a 62 mln sektora prywatnego.

- W SPO Rozwój Zasobów Ludzkich w priorytecie 2 – Rozwój społeczeństwa opartego na wiedzy – przewidziano szereg działań, które będą skierowane do uczniów, studentów, nauczycieli, przedsiębiorców i innych grup zmierzających do poprawy wykształcenia osób znajdujących się lub wchodzących na rynek pracy. W działaniu 2.1 Dostosowanie oferty edukacyjnej szkół, uczelni i placówek kształcenia zawodowego do potrzeb rynku pracy będą realizowane takie projekty jak: zaopatrywanie szkół w sprzęt komputerowy i pomoce multimedialne, budowa edukacyjnego portalu edukacyjnego oraz szkolenia z zakresu posługiwania się ICT. Z kolei działanie 2.2 dotyczy kształcenia ustawicznego osób dorosłych. Działanie 2.3 skierowane jest do przedsiębiorców i dotyczy rozwoju kadr dla nowoczesnej gospodarki. Na realizację działania 2.1 przeznaczono kwotę 487,7 mln euro, w tym 365,6 mln to środki unijne, 107,8 środki z budżetu państwa oraz około 10 mln z budżetów jednostek samorządu terytorialnego. Realizacja działania 2.2 będzie wiązać się z wydatkiem 30 mln euro ze środków unijnych oraz 10 mln z budżetu państwa. Na działanie 2.3 przeznaczono 255,3 mln euro w tym ze środków Unii Europejskiej 196 mln, a z budżetu państwa około 42 mln.

Budżet państwa i budżety jednostek samorządu terytorialnego

- W budżecie na 2003 r. w części 27 budżetu państwa - Informatyzacja - przewidziano kwotę 26,5 mln zł na działania zmierzające do rozwoju społeczeństwa informacyjnego oraz jego promocję. Głównymi pozycjami są prace projektowe budowy rządowego systemu *e-government* pod nazwą „Wrota Polski”, portal administracji publicznej – gov.pl oraz dofinansowanie w postaci dotacji lokalnych systemów *e-government* budowanych w Krakowie i Białymstoku.
- Ponadto przewiduje się pokrywanie części wydatków związanych z informatyzacją z części budżetowych

odpowiednich dysponentów. Trudno jest w dniu dzisiejszym oszacować wysokość dostępnych środków. Realizacja projektów informatycznych o publicznym zastosowaniu w jednostkach samorządu terytorialnego, ich organach i związkach będzie odpowiednio wymagała nakładów finansowych właściwych podmiotów samorządu terytorialnego.

Partnerstwo publiczno – prywatne

Ważną rolę w zmniejszaniu nakładów budżetowych na budowę poszczególnych systemów priorytetowych mogą odegrać tzw. partnerstwa publiczno-prywatne, czyli umowy (koncesje) zawarte pomiędzy jednostką administracji publicznej a firmą, na mocy której firma finansuje utworzenie infrastruktury potrzebnej do świadczenia usługi publicznej, a następnie świadczy tę usługę i pobiera opłatę za świadczenie tej usługi.

Oszczędności budżetowe

Dobrym rozwiązaniem będzie przeznaczanie ok. 10 proc. zaoszczędzonych środków budżetowych na dalsze inwestycje w informatyzację administracji publicznej. W ten sposób sam proces nabierze zdecydowanej dynamiki, zapewni trwałą poprawę efektywności działania administracji oraz obniży koszty jej funkcjonowania.